

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
211. (1531.) szám

Kedves olvasónk!

Az utóbbi időben ismét megsaporodtak a posta által kézbesített Új Magyar Szó-előfizetésekkel kapcsolatos reklamációk. Megkérjük, ha bármilyen problémával szembesül lapunk postai kézbesítését illetően, jelezze Bérés Attila terjesztési menedzsernek a 0788-318-353 telefonszámon vagy a difuzare@maszol.ro e-mail címen.

Köszönjük!

BNR-valutaárfolyamok

1 euró	4,3150 ▼
1 amerikai dollár	3,0423 ▼
100 magyar forint	1,4314 ▼

Aktuális

3

Székháború Csikban

Borboly Csaba, a Hargita megyei önkormányzat elnöke a testület pénteki ülésén székéstől vitte ki a biztonsági őrkkel Árus Zsolt MPP-s tanácsost.

Kultúra

8

Csehov-émlék Bukarestben

A budapesti Nemzeti Színház *Három nővér* című előadásával kezdődött meg a hétvégén Bukarestben a huszonegyedik alkalommal megrendezett, Kelemen Hunor kulturális miniszter által megnyitott, a Romániai Színházi Szövetség által szervezett Országos Színházi Fesztivál, amelynek idei díszvendége Andrei Șerban rendező.

Vezércikk

3

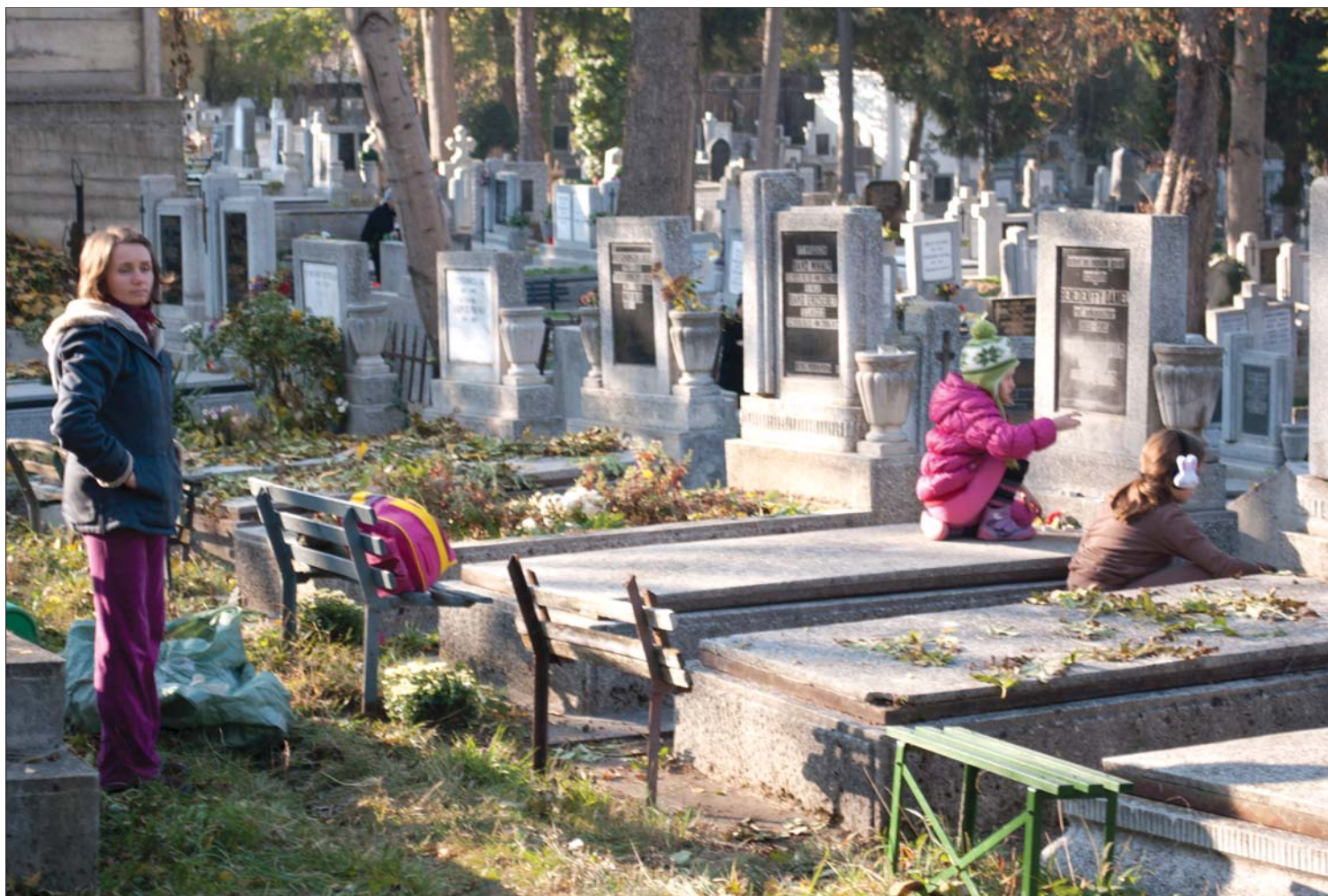
Csak ésszerűtlenül!

Romániában és Magyarországon a döntéshozói erőfeszítések jó része korábbi, elbaltázott intézkedések „helyrehozatalára” irányul, amelyekről gyorsan kiderül, hogy már azért is alkalmazhatatlannak, mert nincs rá pénz.

(Rosszul számoltak – és hát igen, a populizmus, a „hazaffság”, elborítván az agyat, hajlamos ostoba kijelentésekre, majd ésszerűtlen döntésekre készíteni szegény politikusokat.) ▶

Ágoston Hugó

Élő ünnep: halottak napja

Akut sírhelyhiánnyal küzd az erdélyi települések temetőinek jelentős része

Fotó: Sipos M. Zoltán

„Erdély Pantheonjába”, a kolozsvári Házsongárdi temetőbe már az elmúlt hétvégén is sokan kimentek világítani, virágot vinni

Helyhiánnyal küzdenek a hazai temetők, emiatt egyre több a sírrongálás és a halottak emlékéhez méltatlan szervezetlenség. Kolozsváron korszerű krematórium épülne, de a beruházás ellen vallási és kegyeleti okokra hivatkozva tiltakozik az ortodox egyház. Erdély településein egyébként már napok óta virágba és fénybe borultak a temetőkertek: a hozzátartozók azért indultak korábban útnak, és igyekeztek kihasználni a november 1-jét megelőző hétvégét, mert erre a vallási ünnepre nem jár hivatalos szabadnap, hacsak nem parlamenti képviselő az ember. **7. oldal ▶**

Martonyi-válasz Szabó Vilmosnak

ÜMSZ

▶ Martonyi János magyar külügyminiszter a hétvégén válaszolt Szabó Vilmos szocialista képviselő írásban fölített kérdésére, amely a közös magyar-román kormányulések elmaradását firtatja. Az ügygel a közelmúltban lapunk is foglalkozott. Levelében Martonyi leszögezi, az első közös kormányulést 2005-ben, míg a legutóbbit 2008 októberében tartották. „Feltételezem, hogy kétoldalú kapcsolataink akkori helyzete indokolta ilyen, első sorban szimbolikus jelentőséget hordozó, széles körű kormányulések megszervezését, és megfelelő keretnek bizonyult a napirenden szereplő ügyek lezárásához” – írja a miniszter. **Folytatása a 2. oldalon ▶**

Népszámlálási „véghajrá”

▶ Hegy alatt abrakolnak a népszámlálásért felelős hivatalosok: miután a múlt héten igen magas volt azoknak a romániai háztartásoknak a száma, ahová nem jutott el számlálóbiztos, kormányilletékesek a hivatalosan ma lejáró census meghosszabbítását helyezték kilátásba. A péntekre beigért döntésre azonban tegnap esti lapzártánkig nem került sor. **7. oldal ▶**

Ma ér véget hivatalosan a romániai népszámlálás. Ki marad ki? Fotó: MTI

Franks: óvatosan költsenek!

ÜMSZ

▶ Mindennél fontosabb, hogy Románia óvatos maradjon a jelenlegi gazdasági helyzetben – figyelmeztette tegnap délután Traian Băsescu államfőt Jeffrey Franks, a Nemzetközi Valutaalap romániai küldöttségének vezetője. A Cotroceni-palotában tartott találkozó után az államfő leszögezte, hogy a román fél 2012-ben is hatékonyan, de körültekintően kívánja alakítani költségvetési kiadásait, hozzátéve, hogy a harmadik negyedéves pénzügyi mérleg biztatónak tűnik. „De ez nem jelent semmit a mai világban, amikor nem tudhatod, hogy holnap mi történik” – fogalmazott Traian Băsescu. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Röviden

Ülésezett az OÖT

„A 2012-es állami költségvetés előkészítése létfontosságú a magyar közösség számára, ezért a főbb beruházásokat részletesen kell nevesíteni. Ebben az ügyben az Országos Önkormányzati Tanácsnak (OÖT) az RMDSZ kormányzati tisztségviselőivel és parlamenti csoportjaival kell az elkövetkező időszakban egyeztetnie” – nyilatkozta Borboly Csaba, az OÖT elnöke, miután a testület múlt pénteken Kolozsváron ülésezett. A földet visszaszolgáltatásának ügyében az OÖT tagjai javasolták a birtoklevelek kibocsátását megszorító intézkedések feloldását: előterjesztésükkel a gyors és hatékony ügyintézését kívánják elősegíteni.

Geoană újrázta

Nem zárta ki annak a lehetőségét Mircea Geoană szenátusi elnök, hogy 2014-ben ismét megpályázza az államfői tisztséget. A szociáldemokrata pártelnökségtől időközben megfosztott, és alakulatában éppen csak megtűrt Geoană 2009-ben hajszállal veszített Traian Băsescuval szemben. A PSD politikusanak terve nehezen lesz kivitelezhető, ugyanis a Szociál-Liberális Szövetségbe (USL) tömörült ellenzéki alakulatok közötti egyezség szerint a remélt a jövő évi választási siker után a szociáldemokraták adják a kormányfőt és a liberálisok állíthatnak államfőjelöltet.

Kilépett pártjából Radicová

Iveta Radicová ügyvezető szlovák miniszterelnök szombaton bejelentette, hogy kilépett pártjából, a Szlovák Demokratikus és Keresztény Unióból (EDKU). Az országban Robert Fico ellenzéki pártvezér és volt kormányfő mögött továbbra is Radicová a második legnépszerűbb politikus.

Változik a brit trónöröklés

Három évszázad után eltörlik a nemek megkülönböztetését a brit trónutódlási rendben. Ha tehát Vilmos herceg és Katalin hercegnő (képünkön) majdani első gyermeke leány lesz, esetleges öccse nem kerülhet elé az örökösödésben. Ezután az sem lesz akadály a trónra lépésnek, ha a majdani uralkodó házastársa katolikus hitben nevelkedett.

lin hercegnő (képünkön) majdani első gyermeke leány lesz, esetleges öccse nem kerülhet elé az örökösödésben. Ezután az sem lesz akadály a trónra lépésnek, ha a majdani uralkodó házastársa katolikus hitben nevelkedett.

Karácsonyfa a Kárpátaljáról

A Munkácsi Görög Katolikus Egyházmegye ajánlotta fel ajándékként a Vatikánnak a Szent Péter téren idén felállítandó karácsonyfát – közölte pénteken Milan Sasik megyéspüspök. A 30 méter magas fenyőfát Kárpátaljáról, a rahói járásban lévő Tiszabogdányból szállítják Rómába, míg további 43 fenyőt Lemberg megyében vág ki a pápai lakosztály és az apostoli paloták termeinek díszítésére.

Berlusconi mégis marad

Előrehozott választások helyett a jelenlegi kormány 2013-ig folytatja munkáját – hangzott Silvio Berlusconi olasz miniszterelnök egy pénteki televíziós műsorban. „A híresztelésekkel szemben semmilyen paktumot nem kötöttem az Umberto Bossi vezette Északi Liga pártjával a jövő évben tartandó előrehozott választásokról. Abban állapodtam meg vele, hogy a kormány 2013-ig folytatja munkáját” – jelentette ki a kormányfő.

Nincs több NATO-bomba

A szíriai elnök „tízszeres Afganisztánnal” fenyegetőzik és dicséri önmagát

Gy. Z.

► Befejeződnek ma a NATO líbiai katonai műveletei – döntöttek pénteken Brüsszelben a NATO-nagykövetek. Anders Fogh Rasmussen, a szervezet főtitkára egyébként a beavatkozást sikeresnek minősítette. Az atlanti szövetség március vége óta látta el az ENSZ Biztonsági Tanácsától kapott felhatalmazás alapján a líbiai küldetést.

A líbiai Átmeneti Nemzeti Tanács azt szerette volna, ha a NATO az oltalmazó műveletet (legalábbis a légi és tengeri járőrözést) még egy hónapig folytatják.

Ha a nyugati hatalmak beavatkoznak Szíriában, „tízszeres Afganisztánnal” találhatják szemközt magukat – jelentette ki Basár el-Aszad tegnap. A szíriai elnökkel a *The Daily Telegraph* című brit konzervatív lap készített interjút. Aszad kijelentette: „ha bármiféle probléma” támad, akkor „lángba borul az egész térség”. Megmagyarázta azt is, hogy miért a katonaság tartja fenn a lakossággal szemben a rendet: „ez azért van, mert csak a katonaság

Szíriában is változásokat követel a tömeg. Aszad elnök szerint a katonaság csak az al-Kaida ellen harcol

kapott kiképzést a fellépésre az al-Kaida terrorhálózattal szemben. Az elnök büszkén jelentette ki: „a tiltakozások kezdete után hat nappal reformokba kezdtem”, és szerinte a reformok „nem is haladnak túl lassan”. Aszad a szíriai megmozdulásokat „az iszlámizmus és a pánarab világiasság” küzdelmének nevezte. ◀

Szaharov-díj az „arab tavaszért”

Az „arab tavaszért” emlegetett demokratikus átalakulási folyamat öt jeles képviselője kapta meg az idén az Európai Parlament Andrej Szaharovról elnevezett gondolatszabadság-díját. Jerzy Buzek, az EP elnöke a testület december 14-i strasbourg-i plenáris ülésén adja át a 2011-es kitüntetést az egyiptomi Aszmaa Mahfúznak, a líbiai Ahmed ez-Zubair Ahmed esz-Szenúszinak, a szíriai Razan Zejtunnak és Ali Farzatnak, valamint a tunéziai Mohamed Buazizinek.

Közös kormányülés-stop: Martonyi-válasz Szabónak

Folytatás az 1. oldalról

„Más kérdés, hogy milyen valódi hozzáadott értéket képviselt egy ilyen teljes körben megtartott ülés” – teszi hozzá Martonyi. A miniszter egyebek mellett emlékeztet az első félévben a soros uniós elnökség előkészületi munkálataira, valamint az ebből adódóan Magyarországra hárult feladatokra. Egyúttal reményét fejezi ki, hogy a jövő év első felében sor kerülhet a két ország államfőjének találkozójára is.

„A mostani magyar kormány nem mondott le hasonló jellegű találkozók megtartásáról. Alap-

vető célunk, hogy a korábban elsősorban szimbolikus jelentőséget hordozó, és indokolatlanul széles körben megtartott kormányülések a jövőben pragmatikus, projekt- és eredményorientált jellegű öltsenek. Nyitottak vagyunk a román féllel való egyeztetések megkezdésére annak érdekében, hogy meghatározzuk azon témaköröket, amelyek egy ilyen ülésen érdemben felvetődnek, és megállapítsuk, hogy a jelenlegi helyzetben milyen hozzáadott értéke lehetne egy ilyen nagyszabású, de költséges rendezvénynek” – zárul a magyar külügyminiszter válasza. ◀

„Törököt fogott” Merkel

Híresszefoglaló

► A török bevándorlók nagyban hozzájárultak Németország jólétéhez – jelentette ki a hét végén a német kancellár. Angela Merkel abból az alkalomból tette közzé videóüzenetét, hogy a nyugatnémet és a török kormány ötven évvel ezelőtt írta alá azt az egyezményt, amelynek értelmében megkezdődött a török munkaerő toborzása a német gazdaság számára. A Németországban élő törökök száma ma mintegy 2,8 millió, közülük 200 ezernél többen Berlinben telepedtek le.

A kancellár közvetve arra is utalt, hogy a törökök beilleszkedése messze nem elegendő, bár a nagyszámú török bevándorló na-

gyon jól integrálódott. Merkel úgy vélte, hogy mind a német társadalom befogadó, mind a török bevándorlók beilleszkedési készségét erősíteni kell. A német kancellár honfitársait a törökökkel szembeni nagyobb nyitottságra szólította fel, a Németországban élő törököket ellenben a német nyelvtanulás szükségességére figyelmeztette. Annak a nézetének adott hangot, hogy a német nyelv elsajátítása az integráció előfeltétele. A német koalíciós pártok között nincs egyetértés Ankara uniós tagságát illetően. Merkel pártja, a konzervatív CDU és a kisebbik keresztény párt, a CSU elutasítja Törökország teljes jogú tagságát, helyette egyfajta különleges partneri viszonyt szorgalmaz. ◀

Tengerré vált Thaiföld az ártól

ÚMSZ

► „Reméljük, hogy Bangkok központját nem önti el a víz” – mondta a thaiföldi miniszterelnök, aki abban bíz, hogy az árvízvédelmi betonfalak megvédik

a fővárost. Jingluck Sinavatra szerint az ország hamar fel fog épülni az áradások okozta károkból. Thaiföld kétharmada jelenleg víz alatt van, a nagy esőzések nyomán bekövetkezett áradások eddig mintegy négyszáz ember

halálát okozták, és legalább kétmillió ember lakhatását és megélhetését érintik.

A Reuters nemzetközi hírügynökség internetes oldala szerint a legmagasabb vízállás mára várható. ◀

Ahogy tud, úgy menekül mindenki Bangkokból. Az emberek nem a víztől, hanem a krokodiloktól tartanak

Kormányozni készül a Jobbik

MTI

► Elsőpró többséggel választotta újjá Szabó Gábor országos választmányi elnököt tisztségébe a Jobbik nyolcadik országos kongresszusa – jelentette be a tanácskozás szünetében Vona Gábor pártelnök szombaton Budapesten. Az alkalomból Szabó Gábor úgy fogalmazott: a Jobbik folyamatosan erősödik mind szerveztségében, mind népszerűségében. A pártnak jelenleg 13 ezer tagja és 795 szervezete van az országban, döntő többségük aktív is – tette hozzá a választmányi elnök. Vona Gábor a kongresszuson kijelentette, hogy a Jobbiknak kormányzó erővé kell válnia. Szerinte a pártjának két ereje van: a belső egység és az igazság. A többi párttal kapcsolatban úgy fogalmazott: Orbán Viktor bukásáért Orbán Viktor dolgozik a legkeményebben, az MSZP-t pedig Gyurcsány Ferenc ássa el. ◀

„Égig érő” rúd Szatmáron?

Sike Lajos

Hiába érvelt Ilyés Gyula polgármester és több RMDSZ-s tanácsos a szatmárnémeti önkormányzat múlt hét végi ülésén, a román pártok „példás összefogással” megszavazták, hogy 200 ezer lejes költséggel 60 méter magas zászlótartó rudat állítsanak fel a partiumi város központjában. „Csakhogy ebben az évben egy bani sem jut ilyesmire” – mondta el lapunknak Ilyés Gyula, hozzátéve, hogy a városra eső mintegy 60 ezer lejes részt csak akkor tudnák „kigazdálkodni”, ha a pedagógusok és a közigazgatásban dolgozó tisztviselők lemondának fizetésükről. A helyi tanácsban ugyanakkor azt is megszavazták, hogy II. Rákóczi Ferencnek és Avram Iancunak is emléket állítsanak Szatmárnémeti központjában. Az erdélyi fejedelem mellszobrát a Láncoz-templom mögötti kis téren állítják majd fel, ahová egy 1990-ben hozott önkormányzati határozattal „a román fejedelem-szoborok egyesítő” Mihai Viteazul szobrának kellett volna kerülnie. A két mellszobor költségeit a kezdeményezőknek kell állniuk. A Rákóczi-szobor estében az RMDSZ városi szervezete, a Láncoz Templom Egyházközsége és az Identitás Alapítvány felel a szobor költségeiért. Az Avram Iancu-szobor esetében pedig az Avram Iancu Kulturális-Hazafias Társaság. A *szatmar.ro* honlap információi szerint egy harmadik román történelmi személyiségnek is emléket állítanak Szatmárnémetiben a közeljövőben, ám ehhez nem volt szükség a szatmárnémeti önkormányzat jóváhagyására. A határrendőrség szatmárnémeti központjának területére kerül majd az egykori moldvai fejedelem, Ștefan cel Mare mellszobra. ◀

Székháború Csíokban

Árus Zsolt MPP-s tanácsost székestül vezették ki a Hargita megyei tanácsülésről Borboly Csaba utasítására

ÚMSZ

„A letűntnek hitt kommunista rendszer párttitkáira jellemző kivagyisággal és a középkori hűbéruraknál otthonos arroganciával” vádolja a Magyar Polgári Párt (MPP) Hargita megyei tanácsosainak frakciója Borboly Csabát, az önkormányzat elnökét, aki a testület pénteki ülésén székestől vitette ki a biztonsági őrökkel Árus Zsolt MPP-s tanácsost. A polgári frakció által szerkesztőségünkbe eljuttatott közlemény haladéktalan és nyilvános bocsánatkérésre szólítja fel Borbolyt, kilátásba helyezve, hogy ennek elmaradása esetén fenntartja magának azt a jogot, hogy „további lépéseket” tegyen a megalázott Árus becsületének visszaszerzése érdekében. A Hargita Megyei Tanács múlt pénteken tartott rendkívüli

ülésén azt követően robbant ki a botrány, hogy Árus hazudozással vádolta az RMDSZ-es tanácselnököt. A konfliktus amiatt alakult ki, hogy az MPP-s politikus kifogásolta, hogy a megyei vezetés pénzügyi támogatást biztosít Balánbánya önkormányzatának az oktatási intézmények fűtégondjainak megoldására, míg a korábban árvíz sújtotta Kápolnásfalunak korábban nem segített a helyreállítási munkálatok kifizetésében.

Borboly Csaba tegnap terjedelmes közleményben folytatta a „kommunikációs háborút”, melyben leszögezte, hogy „a megyei tanács nem kocsmai asztaltársaság, hanem jogalkotó, döntéshozó testület, amelynek szigorú szabályai vannak”. Ű

„Ezeket a szabályokat ülésről ülésre megszegte Árus Zsolt, és

azt láttam, hogy ebbe kezd mindenki belenyugodni. Azt kell mondanom, hogy e magatartásnak mostantól vége” – fogalmaz a tanácselnök, utalva arra, hogy a törvényes előírások lehetővé teszik, hogy a testületi ülések vezetője intézkedhessen „az ülés rendje, méltósága fenntartása érdekében”.

Borboly szerint nem az a botrányos, hogy eltávolította Árust az ülésről, hanem az, hogy az MPP-tanácsos „a megszokott és jól bevált stílusában szét akarja verni a tanácsulást”. Árus Zsolt a rég bevált receptjét követte, számára az lényeg, hogy előadhassa „sajátos műsorszámát” a sajtó jelenlétében – írja Borboly. Hozzátette: reméli, hogy Árus Zsolt a következő napokban bocsánatot kér a balánbányaiktól. ◀

Csak ésszerűtlenül!

Az év végéig világsikerének ígérkezik a 2002-es közgazdasági Nobel-díjas pszichológus, Daniel Kahneman könyve, amelyben azt mutatja ki, hogyan jutott el a felismeréshez,

Ágoston Hugó hogy a gazdasági szakemberek számítási és döntései a legtöbb esetben egyszerűen irracionálisak. Például: ésszerűtlen törekvés olyan részvények megőrzésére, amelyeknek a tőzsdei értéke csökkent, illetve fordítva: az emelkedő értékek eladására; az emberek „képessége”, hogy kevesebbet kockáztassanak nyereséget követően, és fordítva: többet kockáztassanak, miután veszítettek; hasonlók. A szerző a Nobel-díjat az ilyen kiszámíthatatlan viselkedés következményeinek modellezéséért kapta – könyvében oldottabb formában beszél olyan pszichés (kór)tünetekről, mint amilyenek a hamis illúziók, a sommás ítéletek, az önelégtelenség, a tények mellőzése, a vereségtől való félelemből, a szorongásból vagy a hirtelen haragból jövő döntés.

Nem szükséges nagy fantázia ahhoz, hogy mindezeket a megállapításokat érvényesnek tekintsük a politikai döntésekre is, anélkül is inkább, mivel azok nagy része – fontosabbika! – voltaképpen gazdasági-pénzügyi jellegű. Kahneman sajnálhatja, hogy az ésszerűtlen gazdasági és politikai viselkedés példatárához nem merített a közép-európai országok gazdag és látványos életanyagából is, műve teljesebb, érdekesebb lett volna.

Romániában és Magyarországon például a döntéshozói erőfeszítések jó része korábbi, elbaltázott intézkedések „helyrehozatalára” irányul, amelyekről gyorsan kiderül, hogy már azért is alkalmazhatatlanok, mert nincs rá pénz. (Rosszul számoltak – és hát igen, a populizmus, a „hazaffyság”, elborítván az agyat, hajlamos ostoba kijelentésekre, majd ésszerűtlen döntésekre készíteni szegény politikusokat.) A román példák is számosak, a legújabb magyarországiak azonban kétségtelenül monumentálisabbak, már csak a mély nemzeti átélés okán is.

Érdekes paradoxon például, hogy a Fidesz úgy akarja segíteni a romániai magyarokat, hogy bátorítja szülőföldjükéről való elutazásukat, és gyengíti politikai képviselőiket.

Vagy ott van a legutóbbi: miután három hónapja Magyarország csődökockázata nő a legnagyobb mértékben, és a forint volt a legrosszabbul teljesítő európai valuta, már nem csak a vérprofi – jobboldali! – gazdasági és pénzügyesek, de lassan az elsőéves egyetemisták is tudják, hogy az egyetlen út: valamiképpen (ha behúzott farokkal is, és kissé bocsánatot kérve az IMF- meg Uniós-ellenes felfuvalkodott, macsós kijelentésekért) közeledni kellene a Nemzetközi Valutaalaphoz, mert különben a dilettáns gazdaságpolitikai intézkedések következményei még tragikusabbak lesznek, végzetes romlásba döntve az országot, lakosságát. Szakemberek szerint ezt már a piac megnyugtatósa végett is meg kellene tenni. Tudják, mit válaszolt erre Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter? Nos, azt, hogy ez a gyengeség jele lenne! Hát igen, csak természetes, hogy egy ilyen erős hatalom és gazdaság nem engedheti meg magának gyengének mutatkozni... Drukkolunk neki!

„Szentet avatott” Traian Bănescu

M. Á. Zs.

Nem maradt távol Traian Bănescu sem Andrei Șaguna XIX. századi volt erdélyi ortodox püspöknek a hétvégén Nagyszebenben tartott szentté avatási ünnepségről, ahol az ellenzéki pártok megütközésére a szervezők felszólalási lehetőséget is biztosítottak az államfőnek. „A kisebb-ségi románság képviselőjeként felismerte azt, hogy a napi harco-

kon túl csakis az oktatás és a kultúra segítségével emelkedhet fel a nemzet. Andrei Șaguna iskolákat hagyott hátra Erdély-szerte és az ő nevéhez fűződik az Astra egyesület megalapítása is” – fogalmazott Bănescu, hozzátéve, hogy fejet hajt a volt püspök nagysága előtt.

„Laurențiu mitropolita többé ne kerüljön a szemem elé!” – fakadt ki Corneliu Vadim Tudor, a Nagy-Románia Párt (PRM) el-

nőke az ünnepséget szervező nagyszebeni ortodox egyházfő ellen amiatt, hogy „annak a Bănescunak adott szót, aki bezárhatja Șaguna iskoláit”.

„Milyen alapon beszél Bănescu a templomban? Ott csak az isten szolgáinak lenne szabad szólniuk. Itt a kampány a nyakunkon, az egyház eladta magát két aranyért” – fogalmazott a szélsőséges nacionalista nézetéről elhíresült Vadim Tudor. ◀

Az nevet, aki utoljára nevet? Traian Bănescu nagyon jól érezte magát az ortodox pópák „védőgyűrűjében” Fotó: Mediafax

Franks: óvatosan költekezzenek!

Folytatás az 1. oldalról

Az IMF, az Európai Bizottság és a Világbank együttes küldöttségét fogadó román államfő szerint a múlt héten Brüsszelben meghozott adósságkezelő intézkedések „friss levegőt” jelentettek a hónapok óta óriási nyomás alatt levő európai gazdaság számára. Helyzetmegítélésével Jeffrey Franks is egyetértett, reményét fejezve ki, hogy a jó döntéseket óvatosan költekezni követi majd, hogy „megvédjük magunkat esetleges jövőbeli nehézségektől”. A hitelintézmények képviselői november 7-ig tartózkodnak Romániában, hogy ellenőrizzék a stand-by típusú szerződés feltételeinek teljesítését. Ugyanakkor a kormány várhatóan véleményeztetni Franksékkal a jövő évi költségvetés-tervezetet is, amelyet – az ellenzék nyomása dacára – azért nem terjesztett be törvényes határidőn belül a parlamentbe, hogy a sarokszámokat áttekinthesse az IMF-küldöttséggel. Mihai Tănăsescu, Románia valutaalapi képviselője a Pro TV kereskedelmi televíziónak adott tegnapi interjújában arról beszélt, hogy a jövő évi költségvetést 4,3 lejes euróárfolyamon kell összeállítani. ◀

Román lapszemle

A Romániában gyermeket nevelő nők 85 százaléka küzd hosszabb vagy rövidebb ideig kedélyromlással, depresszióval. A legtöbb problémát az elszegényedés, a családon belüli erőszak és az elszigeteltséggel járó információhiány okozza. (România liberă) ▶ A legjobban foglalkoztatott, egyetemi végzettséggel rendelkező pályakezdők az építészek és a közgazdászok. (Ziarul Financiar)

Világunk – Traian Băsescu szerint

Az Európai Unió és az euróövezet helyzetétől a román szenátus bírálatáig, az igazságszolgáltatásban uralkodó állapotoktól az esetleges kormányátalakításig, a monarchista irányzat kigúnyolásától a szociális segélynyújtás törvényének elfogadási módozatáig, a bérekkel és nyugdíjakkal kapcsolatos gondoktól a Népi Mozgalomig a lehető legváltozatosabb kérdésekkel foglalkozott Traian Băsescu államfő a román közszolgálati televízióknak adott interjújában.

Bogdán Tibor

► Kritikus pillanatot sikerült leküzdenie az Európa Tanácsnak szerda éjszakai ülésén azzal, hogy Görögország adósságát „strukturálisan átalakították” – szögezte le Traian Băsescu államfő.

Gazdasági derültség – némi kölcsönfelvétellel

Ez ugyan „nem volt erkölcsös megoldás – a válság körülményei között azonban ilyesmi nem is létezik –, ám lehetővé tette Athén számára, hogy megfelelőképpen kiegyensúlyozhassa makrogazdasági helyzetét – fűzte hozzá a továbbiakban.

A stabilitási alapba kerülő ezermilliárd euró azonban nem lesz elégséges a válságból való kilábaláshoz, ezért az uniós vezetők további megoldásokat keresnek – pillanatnyilag azonban ez volt a járható út.

A román közszolgálati televízióknak nyilatkozva úgy ítélte meg, hogy a romániai bankok feltőkésítése nyomán Romániát nem fenyegeti gazdasági kisiklás, biz-

tosított a gazdaság meghitelezése, illetve szavatoltak az állami költségvetés számára szükséges pénzügyi források. Azt viszont az államfő nem tagadta, hogy az országnak év végéig újabb, több mint 13 milliárd euró kölcsönt kell felvennie költségvetési deficitjének fedezéséhez, és figyelmeztetett a további eladósodással járó veszélyekre.

A privatizáció tekintetében a demokrata liberálisokat a néppártiak jobboldali táborába átvezénylő Traian Băsescu meglehetősen balos nézeteket vall. A magánosítás elől ugyan nem zárkózik el, ám ellenzi az állami vállalatok „ingyenes odaadását”, csupán a privatizáció kedvéért. Románia ugyanis nincs Görögország helyzetében, nincs rászorulva arra, hogy mindent eladja. Románia csak akkor bocsátja áruba állami vállalatát, ha megfelelő árat kap értük – mondta, egyben bírálva a Tăriceanu-kormányt, amely a privatizációból származó összegeket a fogyasztásra fordította, aminek nem volt semmi haszna.

Szociális kérdések: vegyes üzenet

A szociális helyzet tekintetében vegyesnek mondható az államfői üzenet. Egyrészt ugyanis Băsescu kijelentette, hogy folytatódik a költségvetési személyzet leépítése, elbocsátásokra mindenképp kerül a közigazgatásban kerül majd sor. Mindennek nyomán a közalkalmazottak lét-

száma havi átlagban ötezer fővel csökken a jövőben is.

Ugyanakkor 2012-ben nem csökkennek a bérek és a nyugdíjak. E jövedelmek további lefaragását már nem viselné el ugyanis a lakosság, emellett azonban a fogyasztás egy bizonyos szintjét is fenn kell tartani. Igaz, nyugdíjkiegészítésre sem lehet számítani, mivel a kormánynak nincs pénze. Megmarad viszont a 16 százalékos egységes adókulcs, és nem emelik az egészségbiztosítási hozzájárulást sem. Mérsékelik cserében az állam kiadásait, a szociális segélynyújtási programot pedig a kabinet a parlament előtti felelősségvállalással lépteti életbe.

Ennek kapcsán élesen bírálta a parlamentet, amely kvórumhiányra hivatkozva

elodázza a fontos jogszabály elfogadását. A szenátus pedig – a felsőházi elnöktől a legutolsó honatyáig – teljes mértékben lejárta magát azzal, hogy nem szavazta meg a Legfelsőbb Bíróság és Semmitőszék bírójának kinevezési mechanizmusát módosító törvényt. Ezt ugyanis Brüsszel úgy fogta fel, hogy a szenátorok az áttekinthető rendszer helyett a komaságra alapozott kinevezési módozatot részesítik előnyben.

Ha pedig a magánszektor bért akar emelni, akkor megteheti – az állami szektornak azonban nincs ehhez pénze.

Iliescu, a monarchista

A politikai kérdések kapcsán ugyan kifejtette, bízik a jelenlegi kabinetben és kormánykoalícióban, ám nem

tartotta kizártnak az esetleges kormányátalakítást. Erre azonban legfeljebb azt követően kerülhet sor, hogy a Nemzetközi Valutaalap Romániában tájékoztató küldöttsége befejezte küldetését és elutazott az országból. „Ha megérjük, majd meglátjuk” – fogalmazott, hozzátéve: a kormányátalakításról a miniszterelnöknek kell döntenie, őt hatalmazta fel a párt e kérdést illetően.

Hasonlóképpen másra hátrította a konkrét választ a Népi Mozgalom néven körvonalazódó új politikai alakulat kapcsán is. Erről – szerinte – a mozgalom egyik fő szervezőjének tartott egykori államfői tanácsosnak és volt munkügyi miniszternek, Sebastian Lăzăroiu-nak kell tájékoztatást adnia. Azt viszont nem tagadta, hogy a jobboldali politikai palettán létezik egy úr, amelyet a Demokrata Liberális Párt nem tud egymaga betölteni, így szükség lenne egy közép-jobboldali struktúrára. Egyben megfricskázta a királyság híveit is, arról beszélve, hogy a jelenleg időszzerűvé vált monarchista áramlatot a Kereszténydemokrata Nemzeti Parasztpárt könnyűszerrel a maga hasznára fordíthatja, kiváltésképpen, hogy a királypártiak fő támogatója ez idő tájt Ion Iliescu, Petre Roman és Cătălin Voicu. Ezúttal azt is elárulta, hogy ő maga nem számíthat a monarchista választói táborra. „Nekem itt semmi esélyem nincs. Sajnos!” – nyilatkozta. ◀

Traian Băsescu, az „országshajó” kapitánya. Minden kérdésre van válasza

Hétmilliárdan vagyunk a Földön

Mire e sorok megjelennek, elképzelhető, hogy már meg is látta a napvilágot a Föld hétmilliárdodik lakója. Az ENSZ becslése nyomán az új jövevény indiai.

Gy. Z.

► Az ENSZ számításai alapján ma megszülethet – vagy talán már meg is született – a földkerekség hétmilliárdodik lakója, Indiában várják a különleges jövevény érkezését. (A hatmilliárdodik ember, Adnan Mevic tizenkét esztendeje Szarajevóban jött a világra; Boszniát is az ENSZ „jelölte ki”). A szakemberek szerint olyan ütemben nő a világ lakossága, hogy 2050-re már tízmilliárdan leszünk. Érdekeség, hogy bár a Föld népessége folyamatosan nő, a születési ráta (az ezer emberre jutó születések száma egy év alatt) több ezer éve csökken.

A fejlődő országok a motor

Számítások szerint az első milliárdot 1800 körül érte el bolygónk, és ekkortól kezdve

egyre kevesebb idő kellett ahhoz, hogy újabb milliárddal gyarapodjunk. Az ENSZ előrejelzései szerint az évszázad végére a tízmilliárdon is túl lesz a világ népessége, de a mostani kutatás eredményeinek fényében lehet, hogy ez a becslés alulbecsülte a szaporodás ütemét. A Harvard egyetem tanulója szerint 2050-re a maihoz képest 2,3 milliárddal leszünk többen – ez a szám éppen megegyezik azzal, amennyi az 1950-es években a Föld teljes lakossága volt. Az idén várhatóan összesen 135 millió csecsemő születik meg a Földön, és 57 millióan halnak meg, vagyis a népesség egy év alatt 78 millióval gyarapszik.

A következő évtizedekben a népesség növekedésének motorját továbbra is a fejletlenebb régiók adják (a várható 2,3 milliárdos plusz 97 százaléka ilyen országokból

jön majd), ám a jelenség központja Kínából és Indiából Afrikába kerül át. A jelenlegi számítások szerint a fekete földrész egymaga a 2050-re várható népességnövekedés felét adja. A jelenleg élő 1,2 milliárd fiatal 90 százaléka a fejlődő országokban él – mondja Carl Haub, a jelentés társszerzője, aki szerint ezek közül a fiatalok közül tízből nyolc afrikai vagy ázsiai. A fejlett országok közül a legnagyobb lakosságszám-gyarapodást az Egyesült Államok és Kanada produkálja várhatóan, félig a bevándorlás fokozódásának, félig pedig a természetes népességszaporulatnak köszönhetően – olvasható a jelentésben.

Növekszik és csökken

A fejlődő államokban a magas termékenység és a sok fiatal nyomán nő a lakosok száma, különösen Afrikában, ahol egy asszonynak átlagban gyakran 5-6 gyermeke születik. (Összehasonlításképpen: ez a szám az Egyesült Államokban 2,0, Kanadában 1,5, Romániában – Magyarországhoz hasonlóan –

1,35.) Az országok között a népességváltozásban megmutatózó eltéréseket jól érzékelteti, hogy míg ma Ugandában és Kanadában 34 és 32 millió lakos van, addig 2050-re Kanadában 42 millióra, Ugandában azonban csaknem a háromszorosára, 96 millióra nő a lakosok száma. Az évszázad közepére egyébként India lesz a legnépesebb állam, amit Kína követ majd 1,4 milliárddal. Számítások szerint 2050-re Románia összlakossága a jelenlegi 22 milliőről lecsökken 18 millióra, és Magyarországon is mindössze 7,5 millióan élnek majd (a szám napjainkban esett 10 millió alá.)

Az elmúlt évszázadban a hatalmas embertömeg szükségleteinek és leginkább az igényeinek kiszolgálására, valamint kihasználására az iparosok ész nélkül bővítették az üzemeket; jöttek a bankok, a millióféle termék (amelyek ugyanazt a célt szolgálják); és mind csak a pénz és a haszon növelésének érdekében. Arra még nem sokan gondoltak 50-60, vagy száz esztendővel ezelőtt, hogy mindennek a kö-

vetkezmenyei nem lesznek természeti környezetünk nézve egészségesek. A demográfiai robbanásból adódó környezetterhelés olyan probléma, amelyet nehéz megoldani, és ami egyben a legnagyobb környezetvédelmi probléma is.

A Föld teherbíró képessége

Kutatók szerint a Föld körülbelül 10-11 milliárd embert képes eltartani, ha nem szennyezzük el annyira, hogy a saját életfeltételeinket már ne tudja ellátni. Embertársainknak nem szabadhatunk meg, hogy mennyit szülhetnek, bár erre a világ sok részén vannak különféle – drasztikus vagy kevésbé drasztikus – állami intézkedések. Ha úgy vesszük, a népes-

ség szabályozás eleve „embertelen” cselekedet, de ezt a természet maga is meg tudja oldani.

Ma már világszerte egyre több politikus és vezető látja be, hogy az egyetlen út a túléléshez a környezettudatos társadalom kiépítése. Ennek érdekében el kell kezdenünk úgy élni, hogy a természetet minél kevésbé terheljük. A világ változik, formálja a természet, amely sokkal erősebb, mint hinnénk, és nem tudunk védekezni a csapásai ellen. Éppen ezért kell vele együtt haladnunk, alkalmazkodnunk, tisztelnünk és kíméletesen bánnunk vele, mert ha homlokegyenest ellen haladunk, sokkal erősebbet üt vissza. Elegendő a pusztító természeti katasztrófákra gondolnunk – Törökországtól Thaiföldig. ◀

Ki hányadiknak született a Földön?

Egy ötletes – bár természetesen nem teljesen precíz – alkalmazás segítségével bárki ellenőrizheti, hogy hányadiknak született meg a Földön. A Population Action International szervezet <http://population.org/Articles/WhatsYourNumber> című oldala születési dátum alapján számolja ki, hogy ki hányadik a hétmilliárdból. Ugyanezen az oldalon működik egy „futóóra” is, amely a világ népességének aktuális számát mutatja.

Lap-top

A hétvége címe. Geoană: Ponta nem megfelelő miniszterelnöknek, *Evenimentul zilei*

Magyarázat. Akár az ellenzék vezető pártjában uralkodó demokrácia jelének is vehető, hogy ez a Mircea Geoană milyen szókimondó, ha nem tudnánk, hogy bizony táborokról van szó, de nem eszmék vagy doktrínák mentén ám, hanem... No, itt zavarban vagyunk. Kering ugyanis egy forgatókönyv, amely szerint a PSD tagjainak egy része egyszerűen Traian Băsescu foglya, mert jól meg van markolva a töke – ezt elegánsabb szóval zsarolásnak is nevezik, még finomabban pedig dosszié-dependenciának – bizonyos múltbeli, többnyire anyagiakkal összefüggő viselt dolgok miatt. E forgatókönyv megátalkodott hívei azt vallják: Geoană három évvel ezelőtt azon az utolsó éjszakán direkt látogatott el olyan látványosan S. O. Vintuhoz, mert különben erősen fenyegetett, hogy megnyeri az elnökválasztást, s aztán nézhetne volna magát. Az is tudott, hogy az ilyen hülye helyzetben levők egy része egyszerűen otthagya a PSD-t, és most boldog tagja a szökevények pártjának és a kormánynak. Hiszünk is, meg nem is e scenárióban, a résztvevők jellemalkatával mindenesetre nem összeférhetetlen. Geoană pedig (nota bene, a szenátus elnöke, formálisan az ország második embere) maradt beépítve – többek közt azért, hogy ilyeneket mondjon, ott gyengítse a párt hitelét, tekintélyét és esélyeit, ahol csak tudja. (Mintha regélnék valamiket egy kampányfőnök tojásainak szorítottságáról is...) Másfelől Geoanának igaza van, ha azt tekintjük, hogy az ellenzékben Pontánál többen is jobb miniszterelnökök lennének. A legjobb persze Adrian Năstase (leszámítva azt a hibáját, hogy nem ért a flottához, és egész villa helyett csak termopán ablakokat lopott), de hát Năstase államelnöknek is a legjobb lenne, arról nem is beszélve, hogy házelnöknek. Úgyhogy bonyolult. A megoldás nyilván az (lesz?), hogy Elena Udrea legyen a kormányfő, esetleg Monica Macovei.

A nap álhíre. A PSD székházában elhelyezett titkos lehallgató-képfelvevő készülékek szerint Adrian Năstase egy alkalommal azt suttogta Mircea Geoanának, a második ember fülét bögyörgetve: „- Te kis huncut stréber!”

Minden napra egy mondás

„Sem a jövő, sem a múlt nem nehezedik rád, hanem mindig csak a jelen.” Marcus Aurelius

Ciános

Úgy is mondhatnám, hogy Janez Potocnik, az EU környezetvédelmi biztosa hazavágta Tőkés Lászlót, az EP alelnökét, aki „a megelőzőleg teljességgel előreláthatatlan csernobili atom-, tisztai cián- és kolontári vörösiszap-szerencsétlenségek elrettentő példájával érvelt a ciánalapú bányászat európai szintű betiltása mellett, másfelől a japán atomerőmű-katasztrófa nyomán született németországi atomerőmű-tilalom példájának követését ajánlotta az Európai Bizottság számára”. A biztos szerint a kérdést nem Brüsszelben, hanem Romániában kell megoldani. Az EU nem tehet mást, mint azt, hogy számon kéri a környezetvédelmi szabványok betartását, de a ciánalapú bányászati technológiák betiltásáról az egyes tagországoknak saját hatáskörben van illetékességük dönteni. Nos, ezért igazán kár volt fellármázni a biztos urat, egy magára valamit is adó EP-alelnök ennyit igazán tudhatna a közösségi szabályozásról – mondhatnám akkor, ha negatív

Székely Ervin

megközelítésben kezelném a fenti sajtóhírt. Pozitív megközelítésben ez a tudósítás úgy értelmezendő, hogy Janez Potocnik, európai biztos készséggel részesítette jogsegélyszolgálatban Tőkés László EP alelnököt a tekintetben, hogy a romániai ciánalapú bányászat esetleges betiltásának az elrendelése mely közigazgatási szint illetékességébe tartozik. Ez nagy segítség lehetett a jogi kérdésekben tájékozatlan politikusként, hiszen Romániában a döntéshozatal egy jó ideje egyetlen emberre redukálódott, Tőkésnek tehát nem kellett volna sokáig keresnie, hogy megtalálja azt a kancelláriát, ahol a verespataki aranybánya tervének végleges leállítását követelő petícióját benyújthatja. Nem találta meg. Megtalálta viszont a nemzeti együttműködés rendszerét, amelyik a hír hallatára mozgásba lendült, már majdnem a potocnik útmutatás mentén. A Fidesz EP delegációja levelet intézett Kelemen Hunorhoz, az RMDSZ elnökéhez, amelyben azt kéri, hogy kormányzati és politikai befolyását latba vetve tegyen

meg mindent a projekt megakadályozásáért. Persze ilyen válságos időkben az is eszébe jut az embernek, hogy a Fidesz – a magyar emberek pénzére jobban ügyelve – megtakaríthatna volna a postaköltséget, ha a levelet személyesen adta volna át az el-

Rosszul jelölik ki a célt: nem is a ciánt akarják betiltani, hanem a konkurenciát.

múlt héten Brüsszelben Markó Bélának, amikor az RMDSZ volt elnöke megtartotta ott a *Nemzeti identitások az egyesült Európában* című előadását. Erről az eseményről azonban a nemzeti együttműködés rendszerének delegációja távol maradt. Kár pedig, mert Markó egészen biztosan fogékony lett volna a kezdeményezésre, sőt, talán még ki is egészítette volna a petíciót azzal, hogy tilalom alá essék a magyarországi befektetők politikai ciánszennyezése is Romániában. Úgy látszik azonban, hogy mint a rendszerek általában, a nemzeti együttműködés sem tökéletes. Helyesen értelmezte ugyan, hogy egyetlen személytől függ Romániában a bányaprojekt leállítását, csak épp az egyént nem találta meg. Pedig vele – ha megtalálja – biztos, hogy könnyebben szót

Módszer

Horváth István

Yossarian

Meglátni és megszeretni egy pillanat műve volt. Yossarian meglátta a lelkész, és tisztára belehabarodott. Yossarian májpanasszal ragadt a kórházban, de a panaszról sehogyan se akart sárgaság lenni. Az orvosok rejtélyesnek találták ezt aényt, hogy sehogyan se akar belőle sárgaság lenni. Mert ha sárgaság lett volna belőle, azt kezelheték volna. Ha nem lett volna belőle sárgaság, hanem csak úgy elmúlik, akkor elbocsáthatták volna Yossariant. De hogy egész idő alatt sehogyan se akart belőle sárgaság lenni, ebbe belezavarodtak. Minden áldott reggel megjelentek, hárman, sietősen, szigorúan eltökélt arccal, sarkukban a szigorú és sietős Ducket nővérrel, aki szintén nem szerette Yossariant. Fölolvasták az ágy lábánál levő kórlapot, és türelmetlenül érdeklődtek a fájásokról. Sértődötten néztek, amikor megmondta nekik, hogy semmi változás. (...) – Még tablettát neki. Ducket nővér följegyezte, hogy adjanak Yossariannak még tablettát, aztán mind a négyen elvonultak a következő ágyhoz. A fájdalom különben már rég megszűntek, erről azonban Yossarian mélyen hallgatott, az orvosok, meg nem gyanakodtak. Ők csak arra gyanakodtak, hogy hátha hashajtót szedett be, és nem szólt róla senkinek. Yossarian mindent megkapott a kórházban, amit csak akart. A koszt nem volt éppen rossz, és ágyba hordták neki. Friss húsból is volt repeta, és forró délutánokon, akárcsak a többieknek, neki is jeges gyümölcslevet vagy jeges kakaót szolgáltak fel. Soha senki nem zaklatta, kivéve az orvosokat meg az ápolónőket. (...)

Joseph Heller: a 22-es csapdája. Fordította Papp Zoltán

A szellemestől az abszurdig

Aki árt mond, mondjon bért is – parafrázálta szellemesen Hofi Géza az ismert szólásmondást. Traian Băsescu most mintha feje tetejére állítaná mindezt, és voltaképpen arról beszél, hogy aki bért mond, az mondjon árat is – pontosabban: jelölje meg a bérezéshez szükséges forrásokat.

Ez viszont már korántsem szellemes, csupán nevetséges tanács, annál is inkább, mert mindezt az igazságszolgáltatástól, pontosabban a bérlefaragásokról szóló törvény elleni óvásokról helyt adó bírótól követeli meg. Államfőnk szerint ugyanis, annak a bírónak, aki igazat ad a fizetésének csökkentése miatt tiltakozó közalkalmazottnak, meg kellene azt is mondania, hogy milyen anyagi forrásokból fizethetnék ki a felpe-resek immár kilenc milliárd lejre rúgó járandóságait. Traian Băsescu voltaképpen megengedhetetlen módon átrajzolja a jogállam intézményeinek hatásköreit és kötelezéseit. Az igazságszolgáltatás képviselőjének – így tehát a bírónak is – ugyanis „csupán” abban áll a feladata, hogy minden körülmények között érvényt szerezzen a törvénynek. Azaz – ha jó a törvény – az igazságosságnak. Az igazságszolgáltatás tudniillik, amint azt neve is mutatja, igazságot szolgáltat. Az pedig, hogy az igazság helyreállítása mennyibe kerül a törvényszegőnek, hogy a vétkes honnan teremti elő az ehhez szükséges pénzüsszeget, nos az már a törvénysértőre tartozik.

Jelen esetben a narancsvörös hatalomra és kormányára, amely kierőszakolta előbb a közalkalmazotti bérek (parlamentben megszavazott törvény által és államfői aláírással szentesített) ötven százalékos emelését, majd, a választások megnyerése után, huszonöt százalékos csökkentését.

És miközben államfőnk sérelmezi a bérek visszaállítását kimondó bírói ítéleteket, hiszen, mint állítja, a bérkarcsúsításra alkotmánybírók bólintottak rá, azt nem gondolja végig – vagy csak nagyvonalúan félresöpri –, hogy lehet-e (akár a vitatható, de legalább is furcsa döntésekben amúgy sem szűkölködő taláros testület segítségével is) semmibe venni, ha úgy tesszük: semmire sem kötelező választási ígéretnek tekinteni elfogadott és kihirdetett törvényt. Ami legalább olyan különös, mint a bírótól elvárni a döntéseik anyagi következményeinek fedezéséhez szükséges források megjelölését.

Az pedig hogy Traian Băsescu kerek-perc kimondja: a szóban forgó bírói ítéleteknek nem lehet érvényt szerezni, már egyenesen abszurdnak tekinthető, hiszen a képtelen kijelentés olyan politikai szájából hangzik el, akinek, hatáskörénél fogva, egyik legfontosabb feladata éppen a törvényesség betartatásának szavatolása (lenne).

Bogdán Tibor

értene, mint akár Kelemen Hunorral, akár Markó Bélával, hiszen Orbán Viktor az ő megválasztására buzdította a székelyeket, amit azok jelentős számban meg is tettek. Sőt, Tőkés Lászlónak még közbenjárókra sem lenne szüksége ahhoz, hogy az Egyedül Illetékessel közölje kérését, miután azt nyilatkozta róla, hogy: Traian Băsescu államfő mégiscsak az egyik legjobb román politikus, egyetlen „gumicsonttal” el tudta érni, hogy mind a kormánypárt, mind az ellenzék úgy táncol, ahogy ő füttyöl. Az embernek olyan érzése támad, hogy a nemzeti politika nagyágyúit nem azért tréfálnak feszít mellé, mert suták, hanem mert rosszul jelölik ki a célt: nem is a ciánt akarják betiltani, hanem a konkurenciát. Fontosabbak az európai biztosi meghallgatások, nyílt levelek és burkolt vádaskodások, mint a konkrét lépések a hazai törvények koreográfiája szerint. De egyetlen bányaellenes tüntetésnek nagyobb hitele és több hozadéka lenne, mint a sajtóbéli üzengetéseknek. Az Egyedül Illetékes pedig csak vár irodájában, hátha egyszer vele is szóba állnak a ciánotechnológia betiltását szorgalmazó purifikátorok...

Csíkszék „netrekész”

ÚMSZ

▶ A Radiocom 346 ezer lejes befektetése révén az új WiMax technológia segítségével három székelyföldi településen indulhat el a telefon- és internetszolgáltatás: Csíkszentmihályon, Lóvészen és Csíkajnádon. A beruházás pénteki, Lóvészen tartott felavatásán vett részt Moldován József távközlési és kommunikációs államtitkár is, aki személyesen járt el az ügy érdekében.

Az első hívás

„Csíkszentmihály máától fogva nem fehér folt a térképen, hanem igazi európai település, amely végre maga is részt vehet a kommunikációs véráramban, csatlakozhat a digitális világhoz” – fogalmazott az államtitkár, akit Gyerkó László RMDSZ-es szenátor is elkísért az ünnepélyes avatóra. Kósa Péter, Csíkszentmihály polgármestere a Hargita megyei község lakói nevében megköszönte a távközlési államtitkárnak a közbenjárást, majd az előkészített telefonkészüléken megejtette az első hívást.

Az önkormányzat előjárói még 2010 folyamán juttatták el kérésüket az államtitkárhoz, hogy segítsen szá-

„Halló, itt Kósa Péter” – a telefonsatlakozást Csíkszentmihály polgármestere próbálta ki elsőnek

mokra elérhetővé tenni az internet- és telefonszolgáltatást. Moldován József felkérésére a Radiocom felmérést készített, ezt követően pedig kiválasztották Lóvészen a legmegfelelőbb helyet, ahonnan a Felcsíki-medence főbb települései elérhetőek. Az itt elhelyezett oszlop helyzetének köszönhetően a Radiocom szolgáltatásai elérhetőek lesznek a felcsíki falvak részében is: Csíkvascsarcsiban, Madéfalván, Csíkkarcfalván, Csíkrákoson, Csíkszépvízen, Csík-

borzsován, Csíkszentmiklós és Csíkdélnén.

Folytatják a kapcsolást

Az érintett települések előjáróin kívül az eseményen a Radiocom számos vezető beosztású képviselője is jelen volt, akárcsak Túrós Lóránd országos, illetve Szakács Tibor regionális eladási igazgató. Az államtitkár felvetésére Liviu Apostol, a beruházó cég országos technikai igazgatója megígérte, hogy a jövőben a tér-

ség többi, hasonló gondokkal küszködő településén is megvizsgálják a beruházás lehetőségét.

Mint arról korábban beszámoltunk, Romániában a digitális szempontból „fehér foltokként” számon tartott települések aránya eléri az 54 százalékot. Valerian Vreme távközlési miniszter elmondása szerint ezek infokommunikációs felzárkóztatására a szaktárcának mintegy 84 millió eurós, közösségi alapokból lehívható összeg áll rendelkezésére. ◀

Szentgyörgyi adótervek

Kovács Zsolt

▶ Az elkövetkezőkben nem az adófizetők zsebéből szeretnék finanszírozni Sepsiszentgyörgy fejlesztését, hanem több európai uniós és kormányzati forrás megpályázásával – fejtette ki Antal Árpád, a háromszéki megyeszékhely polgármestere, hozzátéve, a cégek helyi adóját sem növelik, ezzel támogatva a helyi vállalkozásokat, amelyek zöme igencsak megszenvedte a gazdasági válságot.

Elmondása szerint az adók idei szinten való tartásával jövő évben kétféle millió lejt „hagynak” a vállalkozóknál – ugyanis ennyivel több pénz folyna be a város kasszájába, ha a törvény által megengedett mértékben emelnék az adókat. Az előjáró ugyanakkor meggyőződését fejezte ki, hogy az intézkedés nem megy majd az önkormányzat működésének rovására, a város költségvetése a válság ellenére stabil.

„Az adók szinten tartása alól csupán két esetben teszünk kivételt: a több mint egy éve nem használt turisztikai ingatlanok, illetve azon vállalatok esetében kell majd többet fizetni, amelyek nem értékeltették újra ingatlanjaikat” – mutatott rá Antal Árpád. Mint mondta, ez utóbbi cégek jövő évben már nem könyvelőségi érté-

kük 10 százalékát kell hogy adóként befizessék, hanem 20 százalékát, ha 3 éve nem aktualizálták az értéket, illetve 40 százalékát, ha már öt éve mulasztották el ezt megtenni.

Mint a polgármestertől megtudtuk, a város a gazdaság élénkülését várja attól, hogy november folyamán aláírják a szépmezői ipari park létesítésére vonatkozó szerződést. Antal emlékeztetett, hogy az önkormányzat pályázata már 2009-ben nyert, azóta már rég lehívhatták volna a pénzt, ha nem halasztódott volna a szerződés aláírása. „A kormány panaszkodik, hogy az ország nem hív le elég európai uniós alapot, azonban a minisztériumok is késleltetik a folyamatot” – magyarázta az előjáró.

A kilencmillió eurós beruházásból 16 hektáron alakítják ki az ipari park teljes infrastruktúráját: bevezetik a vizet, a gázt és a villanyt, valamint megépítik a központi irodaházat. Antal szerint a létesítményt azon 17 hektárral is kibővítenék, amelyet az önkormányzat peres úton nyert vissza az egykori bérlőtől. Az újabb terület közművesítését a város saját költségén végeztetné el.

„Az ipari park iránt érdeklődőkkel már folyamatban vannak a tárgyalások” – árulta el lapunknak Antal. ◀

HIRDETÉS

ROMÁNIÁHOZ CÍMZETT LEVÉL

Sanda Lungu vagyok, 42 éves. Két tanuló gyermekem van, és nincsen munkahelyem. Mindig abban reménykedtem, hogy lesz egy állásom, hogy jövőt építhetek gyermekeimnek, de nem így lett. A lelkes jóvoltából a verespataki papilakban élünk.

A gyerekek az osztályuk legjobb tanulói között vannak. A lányom XII. osztályos, de nem készülhet egyetemre, mert nincs pénzünk. Dolgoznia

kellene, de nincs ahol. A fiam VI. osztályba jár, az otthonától messze, internátusban lakik, ahol egy kis pénzecske van szüksége. Mindig azt kell mondanom, hogy most nincs pénzem arra, amit szeretnének. Fájdalmas egy szülőnek, amikor nincs mit nyújtania a gyerekeknek.

Nagyon szomorú és megdöbbent vagyok amiatt, hogy egyesek ellenzik a bányatervet. Ők tényleg nem ismerik az itteni valós helyzetet. Saját kezűleg gombát szedtem, hat zacskóval tettem el télire, de hogy éljünk meg ebből, amikor itt a gombaidény két hetet tart? Könnyű azoknak, akik ilyen megoldásokat vázolnak fel nekünk, hiszen lakásuk, fűtésük, élelmük és munkahelyük van. Merem remélni, hogy országszerte vannak még, akik másokra is gondolnak. Sok romániai segítségre szorul, de mi verespatakiak megélhetnénk abból, amit a legjobban tudunk: a bányászatból.

Kérem, segítsenek, és adjanak esélyt a verespataki bányászatnak!

Bányászat nélkül, siralmas!

Mondják el történetemet másoknak is!
Köszönöm!

Sanda Lungu

A VERESPATAKIAK NEM AKARNAK MÁST, CSAK DOLGOZNI SZERETNÉNEK.

Ismerd meg életük történetét a www.scrisoarecatreromania.ro honlapon.

A verespatakiak kezdeményezése, a Roşia Montană Gold Corporation támogatásával.

Élő ünnep a halottak napja

Baloga-Tamás Erika,
Kovács Zsolt, Sipos M. Zoltán

„Ijesztő látni, hogy terjed a temető. Ebből is látszik, mekkora ez a város” – mutat széles mozdulattal a Marosvásárhely határában, a Nyáradszereda felé vezető út mentén fekvő sírkertre a temetőgondnok. A megyeszékhely új temetőjében már a hétvégén rendkívüli volt a forgalom a halottak napi megemlékezők miatt.

Dugók és koszorúk

A vásárhelyi temetőkert ki szélesítése egy hónapja intenzíven folyik: új út és bejáró is készült az elmúlt időszakban, így már a jeddai úton is megközelíthetőek a nyughelyek. Tegnap ottjártunkkor a jeddai úti bejáratnál hosszú sorokban álltak a virágokkal, koszorúkkal megrakott autók. A sírok rendbetételét a múlt héten kezdték el, sokan helyeslik a temetőbővítést. „Méltatlan dolog volt, hogy ezt a temetőt nem lehetett megközelíteni. Nem elég a gyász, a temetéssel kapcsolatos ügyintézés, még arra is figyelni kellett, hogy milyen dugó alakul ki a

temető bejáratánál” – vélekedett egy, elhunyt hozzátartozójának sírjához igyekvő idős asszony.

Lőtér vagy krematórium

Sepsiszentgyörgyön súlyos gond a temetkezési helyek hiánya. A Szemerja negyedben néhány éve másfél hektáron

új temetőt alakítottak ki a Makovecz Imre hírneves építész által tervezett új ravatalozóház körül, így itt évekre megoldották a problémát. Gond van viszont a Vártemplom 3,5 hektáros temetőjében, ahol már nincs megválnak hely; az illetékesek szerint a katonai lőtér parcellának igénybevételével lehetne megoldani az egyre sú-

lyosbodó problémát.

Kolozsváron egy héttel ezelőtt döntött az önkormányzat arról, hogy a temetőhelyek hiányát nagyteljesítményű krematórium üzembe állításával orvosolják. A tervek szerint a 850 ezer eurós befektetés révén évi ezer hamvasztásos temetést lehetne biztosítani. A helyi önkormányzat évente 15 ezer lejjel

támogatná az intézményt, ha a befektető, az RDK Cremation vállalja 40 olyan holttest hamvasztását, amelynek temetéséről a hozzátartozók nem gondoskodnak.

A kolozsvári ortodox püspökség vallási és kegyeleti okokból tiltakozik a befektetés ellen. A hamvasztás költségei 1500 és 2000 lej között változnak, eddig ilyen jellegű szolgáltatást csak Bukarestben lehetett kérni.

Gyertyák, terfigyelő kamerák

„Nagyon jó volna, ha megépülne a krematórium, szerintem a sírrongálás száma is visszaesne” – nyilatkozta a befektetés ötletével kapcsolatban a Házsongárdi temetőben egy Magyarországról a világitásra hazaérkező nyugdíjas pár, akik úgy vélik: a helyhiány miatt sincsenek biztonságban a történelmi temető kert sírjai. „Sokan így csinálnak helyet az új sírköveknek. Szomorú, de még itt is tülekedés van. Nem is értem, itt miért nincs még hagyomány az Európában régóta népszerű hamvasztásos temetésnek” – teszi hozzá az idős úr, aki elmondja:

családjának egyre nehezebb Budapestről hazalátogatni a házsongárdi sírok rendbetételéért.

Gergelyné Tőkés Erzsébet, a Házsongárd Alapítvány elnöke lapunknak megerősítette: bár nyár óta terfigyelő kamerák vigyázzák a temető kert biztonságát, a vandál cselekedetek száma mégsem csökkent.

Nincs szabadnap

Hargita megyében napok óta virágba és fénybe borultak a temető kertek. A hozzátartozók azért indultak korábban útra, és igyekeztek kihasználni a november 1-jét megelőző hétvégét, mert erre a vallási ünnepre nem jár hivatalos szabadnap – hacsak nem parlamenti képviselő az ember. „Több temetőbe is el kell látogatnom, s mivel holnap is a megszokott munkarend szerint dolgozom, ezért világitok hamarabb” – nyilatkozta lapunknak Ferenc Julianna székellyudvarhelyi lakos. A helyi temető rendbetételére civilek fogtak össze, s mivel itt nincs hivatalos temetőgondnok, a presbiterek „kalákában” vigyáznak a síroknak. ◀

Kelendő a virág Kolozsváron, ezek emlékeztek meg halottaikról október utolsó hétvégéjén

Civilekkel konzultálnak

Hírösszefoglaló

► Civil szervezetekkel indít konzultációs sorozatot az RMDSZ, az első találkozó a hétvégén volt Kolozsváron, az Iskola Alapítvány székházában. Kovács Péter, az RMDSZ főtitkára, Kerekes Károly parlamenti és Sógor Csaba RMDSZ-es EP képviselő, valamint Tonk Gabriella programfelelős találkozott a szociális területen működő szervezetek képviselőivel. Kovács Péter a civil szféra szakmai felkészültségének, tapasztalatának fontosságát méltatta, majd vázolta a konzultáció menetét. „Azt szeretnénk, hogy a törvények ne mondjának ellent a mindennapi gyakorlatnak” – hangsúlyozta a politikus. Kerekes Károly képviselő az új szociális kerettörvény-tervezet ismertette. A jogszabály tervezet számos olyan

eddig elhanyagolt területre fordít több figyelmet, mint a hajléktalanok vagy a fogyatékkal élők helyzete – mutatótt rá a képviselő. Sógor Csaba hangsúlyozta: Romániában a legnagyobb gondot az jelenti, hogy a politikai szféra csak rövid távra, egy mandátumra képes tervezni, ezt a problémát hivatott áthidalni a civil szféra, mely az uniós hosszú távú terveire és pénzügyi ciklusaira alapozva biztosíthatja a stabilitást a helyi közösségek számára. Az uniós támogatások rendszeréről, az elmúlt finanszírozási ciklus tanulságairól és a következő kihívásokról beszélt Farkas András, a Pont csoport elnöke. A civil szolgáltatók helyzetéről, a hazai köz- és civil szféra közötti partnerségről Ludescher László, a Gyulafehérvári Caritas igazgatója tartott előadást. ◀

Átadták a gyantai tározót

ÚMSZ

► Ünnepélyes keretek között áadták át a hétvégén a gyantai szükség tározót, a rendezvényen részt vett David Csaba, a Román Vízügyi Hatóság vezérigazgatója, Pásztor Sándor, a Körösök Vízügyi Igazgatóságának vezetője és Abos Gábor, a Környezetvédelmi Ügynekség elnöke. A Környezetvédelmi és Erdészeti Minisztérium költségvetéséből, valamint uniós alapokból finanszírozott gyantai árvízvédelmi rendszerről Borbély

László elmondta: az átfogó beruházás a Fekete-Körös védelmi övezetét erősíti, lehetővé teszi a természeti katasztrófák megelőzését vagy mérséklését. A több mint 154 millió lej értékű szükség tározó a Feketetót, Solymos–Belényes részen levő gátak, valamint Tenke, Feketetót, Alsókocsoba térségének védelmét szolgálja. A gyantai rendszer 12 millió köbméternyi többletvízet képes kezelni – hangsúlyozta Borbély László erdészeti és környezetvédelmi miniszter. ◀

Népszámlálási véghajrá

ÚMSZ-összeállítás

► Hegy alatt abrakolnak a népszámlálásért felelős hazai hivatalosságok: miután a múlt hét második felében még igen magas volt azoknak a romániai háztartásoknak a száma, ahová nem jutott el számlálóbiztos, kormányilletékesek a másfél hete tartó, hivatalosan ma lejáró cenzus meghosszabbítását helyezték kilátásba. A péntekre beígért döntésre azonban tegnap esti lapzártánkig nem került sor, annak reményében, hogy az utolsó, még rendelkezésre álló hétvégén és ma, az utolsó napon sikerül bepótolni a lemaradást.

Kapkodás és pánik

„Azért nem született döntés a meghosszabbításról, mert pénteken időarányosan még viszonylag jól állt a népszámlálási folyamat. Akkor a hazai háztartások harminc százalékához nem jutottak még el a biztosok. Figyelembe kell persze azt is venni, hogy ez a harminc százalék a legnehezebben elérhetőkből áll össze. Nagyon valószínű, hogy az adatgyűjtés végső hajrájában sem sikerül majd kapcsolatba lépni az érintettek többségével, és akkor még megszülethet a meghosszabbítási döntés” – nyilatkozta tegnap délután lapunknak Székely István, az RMDSZ népszámlálásért felelős munkacsoportjának vezetője. Mint arról beszámoltunk, Emil Boc miniszterelnök je-

lentést kért Vergiliu Voineagutól, az Országos Statisztikai Hivatal (INS) vezetőjétől az adatgyűjtés ütemtervével kapcsolatban. A kormányfő Voineagu leváltását is kilátásba helyezte, a népszámlálás körüli folyamatok bakik és magyarizkodások miatt: a statisztikai hivatal egy héttel ezelőtt téves információt közölt a személyi azonosítószámok nyilvántartásba vételének kötelezettségéről. Az INS azóta leváltott szövegét azt mondta: a személyi azonosítószámok közzételezése nem kötelező, a múlt hét közepén azonban Voineagu felülbírálta beosztottját, és bírságot helyezett kilátásba a szóban forgó adatot eltitkolóknak. A számlálóbiztosoknak így vissza kell térniük oda, ahol eredetileg nem írták fel az űrlapokra a személyi számot, Székely István tudomása szerint azonban több megyében az a döntés született, hogy csak akkor pótolják az információkat, ha már a teljes körzet felmérése befejeződött. „A határidő betartása mindenesetre újabb nehézségekbe ütközik emiatt” – magyarázta az ÚMSZ-nek az RMDSZ főtitkárhelyettese.

A számlálóbiztosok közül többen arra panaszkodnak, hogy a személyi szám közzételezése miatt még kevésbé együttműködők az adatközlők. „Attól félnek az emberek, hogy majd valaki visszaél ezzel – vagy a számlálóbiztos, vagy az adatfeldolgozó végzők. Olyant is hallottam, hogy attól tart: bankkölcönt

vesznek fel a nevére” – tudtuk meg a Maros megyei Jedd község egyik számlálóbiztosától.

„Önbevallásra” buzdít az RMDSZ

Az RMDSZ megpróbálja megelőzni a lassú adatrögzítés miatti problémákat. „Akit a mai napig nem számoltak meg, felkérjük: hétfőn személyesen menjen el a polgármesteri hivatalba, és adja meg az adatait – áll a Kovács Péter RMDSZ-főtitkár által tegnap közzétett közleményben. – Úgy tűnik, hogy az október 31-i határidőre a számlálóbiztosok nem jutnak el minden háztartásba, ezért több polgármesteri hivatalban külön ügyfélszolgálatot működtetnek, ahol a népszámlálási adatokat regisztrálják.” Kovács kitért arra is, hogy mindenszentek napja alkalmából Magyarországon négy napos munkaszünet van, ezért az ideiglenesen ott élő romániai magyarok ezrelével tértek haza. „Ha valakit az itthon lévők nem diktáltak be, például azért, mert nem ismerték a személyi számát, hétfőn még pótolhatják a mulasztást azáltal, hogy felkeresik a polgármesteri hivalt” – tette hozzá a főtitkár.

Ami a cenzus során tapasztalt sorozatos visszaéléseket illeti, Székely István szerint az utóbbi napjaiban jelentősen csökkent a szabályszegések aránya. Mint arról hírt adtunk, az adatrögzítés előtt és a népszámlálás

megkezdése után Kelemen Hunor RMDSZ-elnök több ízben is az Országos Statisztikai Hivatal vezetőjéhez fordult. Először azért, mert a Maros, Kolozs és Bihar megyei biztosokat arra utasították, hogy ne rögzítsék a távollévők nemzeti adatait, másodsor pedig amiatt, hogy a magyaroktól megkezdett az „etnikulturális” adatok felvételével kapcsolatban.

Online cenzus

Az adatfelvétel a hétvégén gőzerővel folyt, az Országos Statisztikai Hivatal közlése szerint tegnapig Brassó, Vâlcea, Kovászna és Arad megyék számlálóbiztosai teljesítették a legjobban: kilencven százalék fölötti eredménnyel. A ranglista másik végén Kolozs, Ilfov és Galac megye állt, a sort pedig a „kullogó” főváros zárta: Bukarestben a háztartások alig 76 százalékát sikerült végigjárniuk a biztosoknak. Utolsó pillanat beli, kétségbeesett intézkedésként a cenzus utolsó napjaira – csakis a fővárosra vonatkozóan – bevezették az online adatgyűjtés intézményét: a kérdőívek elérhetővé váltak a www.recensamanromania.ro webhelyen. Az onnan letöltött, kinyomtatott és kitöltött adatlapokat e-mailen, faxon, postán vagy személyesen lehet eljuttatni ahhoz önkormányzathoz, amelynek illetékességi körébe tartozik a bukaresti adatközlő. ◀

Röviden

Rófusz Ferencet díjazták Spanyolországban

Rófusz Ferenc *Ticket* című animációja nyerte az 56. valadoldi filmfesztivál fődíját, az Arany Kalászt, megosztva az olasz Enrico Maria Artale *Il respiro dell'arco* című alkotásával. Az Oscar-díjas rendező személyesen vette át a trófeát Spanyolország egyik legnagyobb nemzetközi filmművészeti találkozóján. A *Ticket* az élet örök kérdésére keres választ egy férfi születéstől haláláig tartó történetén keresztül, a kézi technikával készült mozgóképekben az élet fordulópontjai kelnek életre.

Megújult a moszkvai Bolsoj Színház

Nagyszabású gálakoncerttel nyílt meg újra Oroszország egyik legnagyobb és a világ egyik legjelentősebb operas és balettszínháza, a moszkvai Bolsoj. Az 1776-ban alapított és mai épületében 1825-től működő Nagyszínház teljes megújulását ünneplő megnyitót az év kulturális eseményének számít Oroszországban. A Bolsoj fennállásának 180. évében, 2005-ben kezdődött rekonstrukcióján, 3600 restaurátor, építész, több száz szakember dolgozott, az intézmény területe kétszeresére, 70 ezer négyzetméterre nőtt. A színház belső II. Miklós cár korát idézi, a híres cári folyosó selyemszövet tapétáit a moszkvai novospasszkiji kolostorban szőtték újra.

Csehov-émlék Bukarestben

ÚMSZ-összeállítás

A budapesti Nemzeti Színház *Három nővér* című előadásával kezdődött meg a hétvégén Bukarestben a huszonegyedik alkalommal megrendezett Országos Színházi Fesztivál (FNT), amelynek idei díszvendége Andrei Șerban rendező. A Kelemen Hunor, kulturális miniszter által megnyitott, a Romániai Színházi Szövetség (UNITER) által szervezett fesztivál tematikáját a szervezők úgy állították össze, hogy az idén Șerban és a nagy orosz drámaíró, Anton Pavlovics Csehov kerül a középpontba.

Összesen négy olyan előadást hívtak meg, amelyet az Egyesült Államokban élő világhírű rendező állított színpadra. A budapestiek által játszott *Három nővér* mellett, amely Șerban magyarországi rendezői debütjét jelenti, a Kolozsvári Magyar Állami Színház bemutatja a *Ványa bácsi*, valamint a *Suttogások és sikolyok* című előadását. A fővárosi Bulandra Színház pedig a szintén Șerban által rendezett Ivanovot adja elő.

Kelemen: időszakos Csehov

Kelemen Hunor RMDSZ-es tárcavezető a fesztivál-megnyitón mondott beszédében leszögezte, nem véletlen, hogy a FNT a nagy orosz drámaíró köré építi programját. „Az Országos Színházi

Az Országos Színházi Fesztivál megnyitóján. Kelemen Hunor, Ion Caramitru UNITER-elnök és Alice Georgescu

Fesztivál évről évre hatalmas profizmusról és művészi színvonalról tesz tanúbizonyságot. Meggyőződésem, hogy a bonyolult időkben, amilyeneket élünk, mindenki felelős közülünk minden egyes döntésért. A világ változik, így annak érdekében, hogy ne váljunk csehovi szereplőkké, konkrét és felelős döntéseket kell hoznunk” – hangsúlyozta Kelemen Hunor.

Ciulei emlékezete

A Bukaresti Nemzeti Színházban tartott megnyitón Kelemen Hunor méltatta a Németországban elhunyt Liviu Ciulei román színház- és filmrendező munkásságát is, akinek em-

léke előtt egy perc néma csenddel hajtott főt a közönség. „Nem mehetünk el szó nélkül ezen az estén a napokban elhunyt Liviu Ciulei mellett. Ő volt az a művész, aki a román színházon, filmművészen és kultúrán eltörülhetetlenül rajta hagyta a kézjegyét. Kötelességünk megőrizni emlékét és örökségét” – fogalmazott a kulturális miniszter.

A megnyitót estéjén lépett fel a Bulandra Színházban a Kolozsvári Állami Magyar Színház, amely Georg Büchner *Leonce és Lénáját* mutatta be. Tompa Gábor, a darab rendezője Egyesült Államokból küldött levelet a szervezőknek, amelyet Alice Georgescu, a fesztivál idei

válogatását végző színikritikus olvasott fel. A levélben Tompa felidézte, hogy 1970-ben a Bulandra Színházban éppen a *Leonce és Lénát* mutatták be Liviu Ciulei rendezésében, amelyet tíz év alatt többször is volt alkalma megnézni. „Ez az előadás – vallotta Tompa – meghatá-

rozta későbbi pályafutásomat”. Tompa a nagy román rendező előtti tisztelgés jeléül az előadást Ciulei emlékének ajánlotta.

Erdélyi jelenlét

Az összesen 32 előadást, 15 konferenciát és hat könyvbemutatót felvonultató fesztiválon erőteljes a magyar jelenlét. A kolozsvári társulat három produkcióval (a Șerban által rendezett *Ványa bácsi* és a *Suttogások és sikolyok* mellett a központi válogatásban a Tompa Gábor rendezte *Leonce és Léna* szerepel) lép a fővárosi fesztiválközönség elé. Alice Georgescu, a romániai színházkritikusok társaságának elnöke a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház *A velencei kalmár* és az M Stúdió Mozgásszínház, *Othello és hön szerett Desdemónája* című előadását válogatta be a seregszemlére. A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata Anton Pavlovics Csehov *Platonov* című drámáját mutatja be. ◀

Vendégszerepel a Prah

Brassóban, majd Sepsiszentgyörgyön vendégszerepel a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház tavaly októberben bemutatott *Prah* című stúdió-előadása. A László Sándor rendezte keserű vígjáték először november 4-én a brassói EuroArt Fesztiválon lesz látható, majd 5-én a sepsiszentgyörgyi Lajtha László Stúdióteremben tekinthető meg. Az előadás az idei nagyváradi Rövid Dráma Fesztiválon elnyerte a legjobb előadás díjat, Szász Enikőt, a darab egyik szereplőjét pedig a legjobb színésznő díjjal jutalmazták.

„Szisz”-hétvége Erdélyben

Sike Lajos, Sipos M. Zoltán

Szilágyi Domokos költőre emlékeztek a hétvégén, halálának 35. évfordulóján Szatmárnémetiben, Nagysomkúton és Kolozsváron. „Szilágyi Domokos költészet frappánsan bizonyítja, hogy a periférián, a központtól távoli vidéken is lehet olyan értéket teremteni, ami a perifériát akár központtá teheti” – fogalmazott a szatmárnémeti Astoria szálló vendégüljének nagytermében tartott irodalmi tanácskozáson Láng Gusztáv irodalomtörténész. Az irodalmi tanácskozás után koszorúzás

következett a költő Szamos negyedi szobránál, ahol színesek és diákok szavalták a költő verseit. A megemlékezés Szilágyi Domokos szülőfalujában, a nagysomkúti református templomban, illetve a kolozsvári Házsongárdi temetőben folytatódott. „Szilágyi Domokos nem tartozott soha a divatos költők közé, és most sem a divat kell a szárnyára kapja, hanem az a mélység és magasság, amelyet Szisz egész munkásságából meg lehet ismerni. Én azt gondolom, hogy halálának évfordulóján az a legfontosabb, hogy az élő Szilágyi Domokosra emlékezzünk” –

mondta beszédében Kántor Lajos, a Kolozsvár Társaság elnöke. A megemlékezésen részt vett Szilágyi Mátyás, Magyarország kolozsvári főkonzulja is, aki úgy véli, Szilágyi sorsában nyomom lehet követni a korszak költőinek drámai sorsát. „Szilágyi Domokos az erdélyi magyar értelmiségi áldozatvállalását testesíti meg. Lírájában beláthatatlan mélységek és magasságok egyesítője. A művészek, előadók, irodalomkritikusok, irodalmárok hatalmas kihívása, hogy ezt az örökséget ápolják, feltárják és megosszák a közönséggel” – fogalmazott a főkonzul. ◀

Kép-író emléktér Kányádival

ÚMSZ

Kányádi Sándor költő és Sorina Bota marosvásárhelyi újságíró lesz a főszerkesztője ma este a budapesti Román Kulturális Intézet *Kép-író emléktér* című rendezvényének. A *Kép-író emléktérrel* a budapesti Román Kulturális Intézet az *Octogon* folyóirat partnereként másodszer veszt részt az építéset hónapján. Kányádi Sándor beszél a Várad Pál és Löwey Lilla által róla megjelentett albumról,

amely a *Szavak vándorköszörűse* címet viseli. A Kossuth-díjas költő művészete meghatározó volt az 1960-as 1970-es évek romániai magyar költészetében, valamint a román irodalom magyar nyelvű megjelenését segítette elő rendkívül kimagasló műfordításaival. Az est második könyvbemutatója a Sorina Bota által szerkesztett *A város meséi* című háromnyelvű kötet, amely betekintést nyújt Marosvásárhely múltjába és jelenébe, megismertetve a város neves

személyiségeit és műemlékeit, képekkel illusztrálva. A kötetet egy hangoskönyv is kíséri, amely emléket állít többek között Borsos Tamásnak, Gheorghe Șincaiának, Alexandru Papiu Ilariának, Bolyai Farkasnak és Bernády Györgynek. Az est utolsó eseményeként átadják a *Magyarul Babelben* portál Az év fordítója és szerkesztője díjat P. Tóth Irénnek, aki 2011-ben a legtöbb román és magyar műfordítással gazdagította az oldalt. ◀

Digitalizálási láz Vatikánban

Hírösszefoglaló

Megkezdődött a vatikáni könyvtár kéziratainak digitalizálása. A páratlan kódexek oldalait már 2012-től online lehet olvasni. Elsőként a Palatinus-kódexeket fényképezik le oldalanként és viszik át számítógépre. Nyolcvanezer kézirat kerül digitális nyilvántartásba. „Precedens nélküli digitalizációról van szó mennyiség és tartalom tekintetében is, a humanista-reneszánsz kultúra páratlan művei nyerne digitális formátumot” – nyilatkozta az olasz sajtónak

Cesare Pasini, a könyvtár prefektusa. A kéziratosokat egy a könyvtáron kívüli épületbe szállítják, itt fényképezik le az amerikai űrkutatási hivatal által is használt magas szintű technológiával. A digitalizálást százötven fős szakértői csoport végzi. „Van olyan kódex, amelyet csak 90 fokos szögben lehet kinyitni. A legnehezebb feladatnak a miniatúrák fotózása bizonyul, nehéz az eredeti színeket, főleg az arany díszítést visszaadni. Mindezt a jelenlegi gazdasági válságban nem könnyű finanszírozni. A digitalizálás helyszi-

nének biztonságát az erre specializált Enzo Hruby olasz cég, a Palatinus-kódexek regisztrálását pedig a heidelbergi egyetem finanszírozza” – mondta a könyvtáros. A 2007–2010 között restaurált vatikáni könyvtárban csak tudósok férhetnek hozzá a könyvekhez, amelyeket fény nélküli bunkertermekben őriznek maximum 20 Celsius-fokos hőmérsékleten, ötven százalékos páratartalommal. Az online adatbankban a világörökséghez tartozó anyaghoz diákok és az érdeklődők is hozzáférhetnek. ◀

Láng Gusztáv (jobbról a második) részvételével tartottak irodalmi tanácskozást Szatmáron. Fotó: Sike Lajos

Október 31., hétfő

Az év 43. hete és 304. napja, hátravan 61 nap

Ma Cseke és Kristóf napja van. A Cseke régi magyar személynév, az ismeretlen eredetű Csek név származéka. A Kristóf a görög Krisztophorosz névből származik, Krisztust hordozó. Holnap a **Marianna** és **Benke** nevek ünnepelnek.

Évforduló

- 1517 – Luther Márton Wittenbergben kihirdeti a bűncédulával kapcsolatos visszaélésekkel szemben írott 95 tételét; ez a nap a reformáció napja.
- 1902 – Befejeződik az első távirókábel lefektetése a Csendes-óceánon keresztül.
- 1918 – Budapesten kitör az őszirozsás forradalom.
- 1956 – Magyarországon megalakult a Forradalmi Karhatalmi Parancsnokság.
- 1992 – A római katolikus egyház 359 év után rehabilitálja Galileo Galileit.

Vicc

A nagymama elviszi kisunokáját a Természettudományi Múzeumba. Egy dinoszaurusz termet betöltő csontváza előtt megállnak, a kisfiú csodálkozva így szól:
– Nagyi, gondolom, nagyon félhettél ezektől a szörnyektől kiskorodban.

Recept

Fokhagymás camembert leves

Hozzávalók: 20 dkg camembert sajt, 8 dl zöldségerőleves, 2 gerezd fokhagyma, 1 ek liszt, 1 ek vaj, fehér bors.

Elkészítés: Megforrósított vajon megpirítjuk a lisztet, hozzáadjuk a zúzott fokhagymát, fél percig kevergetve pirítjuk, majd felöntjük a levessel. Felforraljuk, majd beletesszük a nagyobb darabokra vágott camembert sajtot és örlött fehér borsal fűszerezük. Felforraljuk és addig főzzük, amíg a sajt leválik a héjáról, majd leszűrjük. Csészében tálaljuk, roszkényeret kínálunk hozzá.

A hatos lottó nyerőszámai:
27, 29, 36, 19, 44, 25.

Gondolatjel

Visky István rovata

Jobb, ha reménykedsz és végül csalódsz, mintsem hogy eleve borulátó légy. Az ember nem szeret csalódnai, viszont abban sem hihet komolyan, hogy mindig minden sikerülni fog. Választhat tehát, hogy hogyan áll az élethez: reménykedik, amibe belekalkulálja a csalódást is, vagy lemond mindenről, nem vár semmi

jót, és ha mégis sikerül valami, akkor annak örül. E második magatartás csábítóan hangzik, viszont van egy gyenge pontja. Aki soha nem vár semmi jót, az nem fogja észrevenni, ha valami jó történik vele. Lassan kihajlik a lelkéből a szép és az örvendezés. Mindig légy kész örülni, a csalódást pedig tekintsd szükséges, de átmeneti állapotnak.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Bolygója, a Tűz-jegyű Mars cselekvésre ösztönzi. Energiával telített, s a mai nap folyamán nem ismer lehetetlent.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Magánélete terén rohamos változás következik be. Ez ne ijessze meg. Gondolja át alaposan döntéseit, mielőtt cselekszik.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

A munkának és az otthoni teendőknek kedveznek a bolygók. Mutassa meg kedvesének, hogy mennyire igényli a szeretetet.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Szent András havában ön kiemelkedő teljesítményekre képes, különösen olyan területeken, amelyek empátiát igényelnek.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Változatos nap várja, ahol többet kell alkalmazkodni, mint gondolta volna. Ezért érdemes a szíve helyett az eszére hallgatnia.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Találkozhat egy ismerőssel, akit régen látott, és emlékek jutnak eszébe. A nosztalgia érzékenyíti. Talán az őszi hangulatú időjárás mindennek az okozója?

MÉRLEG (IX. 24.–X. 23.)

Bizonyára túl van már a nehézségeken a munkájában. Ha a maga ura, akkor lazíthat egy kicsit. Sok új érzés bolygatja fel a lelki harmóniáját.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

A Skorpió időszakában még nem késett le semmiről. Itt az ideje, hogy magához ragadja a kezdeményezést, és belefogjon valamibe.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Egész nap a múltbeli dolgokon töpreng. Érzelmi ügyeket most ne feszegetsen, mert könnyen melléfoghat!

BAK (XII. 22.–I. 20.)

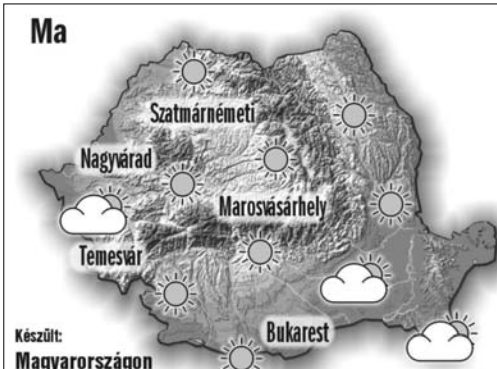
Reggel még nehezen indulnak be a dolgok, de később már kimondottan jó hangulatba kerül. Szervezen jó programokat, keresse fel barátait.

VIZÖNTÓ (I. 21.–II. 19.)

Otthonában békesség uralkodik. A bolygóállás kedvezően befolyásolja a nap eseményeit. Nyugodt szívvel kövesse megérzéseit!

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Sok dolgot el tud végezni a nap folyamán. Estére meg is fog látszani ténykedésének eredménye, ami megnyugtató.

A következő napok időjárása

Kedd
13°C
Túlnyomóan derült időre lehet számítani, főként északkeleten növekedhet meg a felhőzet.

Szerda
14°C
Nyugaton folytatódik a derült idő, keleten erősen felhős, azonban csapadékmentes idő lesz..

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Anticiklonális hatás alakítja időjárásunkat, nagyrészt derült időre lehet számítani, legfeljebb eleinte délnyugaton, majd a délutáni órákban délkeleten zavarhatja felhőzet a sok napsütést, azonban csapadék nem várható.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	16°C	0°C
Brassó	11°C	-3°C
Bukarest	13°C	0°C
Csikszereda	11°C	-3°C
Kolozsvár	12°C	-1°C
Marosvásárhely	12°C	-2°C
Nagyvárád	14°C	0°C
Szatmárnémeti	14°C	0°C
Temesvár	16°C	0°C

Darwinizmus

Horváth István

***	IRÁS	KIBŰVŐ, MENTSEG	KIS UTCA	KÓRUS-TAGOK!	***	TUDAT VESZTÉSE	MEGTALAL	MŰVELTŐ IGEKÉPZŐ	OLIMPIAI SPORT
HÓHER					SÉMI NÉP				
KÖRÜLTEKINTŐ					OROZVA SZEREZ MEG				
UJJAINK SZÁMA				RITKA FÉRFINEV				BAR	
BŰBÁJOS RÉSZI			HÍRT TUDAT	BABA VAN BENNE				BEVONAT FEMTÁRGYON	SEBESTYÉN ... ÉNEKESNŐ
MIHALKOV SZINMŰVE			PIHEN AZ ALLAT						
KÉRDŐSZOCSKA		ILYEN A FALEVEL					KISSÉ MASI	MONDABELI SIPOS ALAK	
KENDERTŐR		LENGYEL FOLYÓ				KETTŐ, TÁRS			
DAL, NÓTA					LEVESZI A HEJÁT	AMENNYIBEN			
KASZTILIAI VÁROS					EGYETLENEM!				

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szó-ra való hivatalozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ
és a Szabad Sajtó Alapítvány

94.0 FM PROFÍ RÁDIO
A ZENE ARAD BELŐLE

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

95,1 fm
Paprika Rádió
Fülön csíp.

95 FM SICULUS Rádió

Sláger Rádió
fm 105.9

KOLOZSVÁRI RÁDIO
FM 95,6
www.radiocluj.ro

MÉDIAPARTNEREK

KEDD
2011. november 1.

A nap filmjei

RTL Klub, 20.05
Csak szex és más semmi

Dóra, a csinos dramaturg egy nap rádöbben, hogy vőlegényének felesége van. Legjobb barátja, a szintén állandó szerelmi problémákkal küzdő Zsófi tanácsára hirdetést ad fel. És innentől kezdve nincs megállás! Feltűnik egy sármos színész Tamás személyében, egy sikeres zeneszerző, egy kifőzész török fiú és máris összegabalyodott minden.

m1, 21.15
Benjamin Button különös élete

Nem mindennapi életet él Benjamin Button. Nyolcvan esztendősen született, az idő múlásával pedig egyre fiatalabb lesz. Bár fordított életpályát fut be, egyetlen dologban nagyon is hasonlít a hétköznapi emberekhez: ő sem képes megállítani az időt. Button 1918-ban látja meg a napvilágot New Orleansban, az első világháború befejezésének pillanatában, nevelőszülőknél nő fel.

DUNA TV, 22.30
Az óceánjáró zongorista legendája

A luxushajó fűtője elhagyott újszülöttet talál az egyik kabinban. Mivel az új évszázad első napja van, a gyereket elnevezi 1900-nak. Danny elrejtja a kicsit a hajó gyomrában és ő lesz a nevelőapja. Nem meri a fiút a szárazföldre kivinni, nehogy kitoloncolják az országból. Amikor a fűtő halálos balesetet szenved, mások is felfedezik a fiút. A kapitány megszanja és nem adja át a hatóságoknak.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.05 Élhető világ 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli krónika 13.40 Magánhangzó 14.05 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek! 15.05 Arcvonalok 16.05 Közélelő 16.45 Zöld-övezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.25 Tetten ért szavak 20.50 Jó éjszakát! 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történetei 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnagyedőrá, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.30 Gazdaélet 13.05 Zenés üzenetek 14.00 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Művelődési hírek, Csenedestárs 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló 16.15 Észbontó 17.00 Nap-óra 17.30 Népzene 17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

8.30 Híradó
8.35 MacGyver (ism.)
9.30 Híradó
9.35 Térkép (ism.)
10.05 Hatot egy csapásra - A Grimm testvérek leg-szebb meséi (német sor.)
11.05 Család-barát
12.00 Roma Magazin
12.30 Domovina
13.02 Híradó - Déli
13.15 Kivánságkosár
15.15 Napok, évek, századok
15.45 Határtalanul magyar (ism.)
16.15 Sportaréna (ism.)
17.10 Híres zeneszerzők nyomában
18.05 Kisenciklopédia
18.15 Kisváros (magyar sor.)
19.00 Híradó
19.30 Tükör - Halottak Napja
20.00 Térkép
20.30 MacGyver (am.-kan. sor.)
21.30 Mad Men - Reklámőrültek (am. sor.)
22.15 Hírek
22.30 Az óceánjáró zongorista legendája (olasz filmdráma, 1998)
0.30 Dunasport
0.40 "Népek Krisztusa, Magyarország" 1956
1.40 Zsolozsma Minden-szentek ünnepén

m1

6.55 Srpski Ekran
7.25 Unser Bildschirm
7.55 Ma Reggel
10.00 Grimm meséiből: Terülj, terülj asztalkám! (német családi film, 2008)
11.05 Koldus és királylány (olasz-német kalandf., 2. rész, 1997)
12.45 Magánképeknél (dokumentumf.) (ism.)
13.01 Hírek
13.05 "Holtak álma felett" (dokumentumf.)
13.55 Szegény Dzsoni és Árnika (magyar mesef., 1983)
15.15 Lovas a sötétben (olasz drámasorozat, 2. rész)
17.05 Kormorán
18.10 Fekete gyémántok (magyar játékf., 2. rész, 1976)
19.30 Maradj talpon!
20.30 Híradó este
21.00 Sport hírek
21.15 Benjamin Button különös élete (am. filmdráma, 2008)
23.55 Tudorok (ír-kan.-am. drámasor.)
0.55 A rejtélyes XX. század
1.25 Esély
1.50 Sport hírek
2.00 Brahms-est

m2

7.00 Záróra
7.55 Ma Reggel
10.00 Bicske barátok kincse
10.40 Az irodalom nyelve
10.45 A cirkusz világa (am. filmdráma, 1964)
13.01 Hírek
13.05 Alma Mater
13.55 Szép otthonok, remek házak
14.15 Tanító ösvények: Csongrád
14.40 Schiff András gondolatai a zongoráról
15.30 A Biblia Rembrandt festészetében
16.00 Történelem ólomkeretben
16.35 Szabadiában Zemplénben
17.10 Delta
17.25 HungarIQ
17.50 Papyrus - Séth bosszúja (rajzf.)
19.05 Esti mese
19.30 Férfi a házból (fr.-svájci-belga rom. vígj., 2007)
21.00 Híradó este
21.29 Sport hírek
21.35 Az ideális nő (fr.-belga-svájci tévéf., 2. rész, 2008)
23.10 Maradj talpon!
0.05 Stingers (auszt. krimisor.)
0.50 Tudorok (ír-kan.-am. drsor.)

RTL KLUB

7.30 Top Shop
8.00 Kölyökklub
Benne: Björn mackó kalandjai, Kisvakond, Yakari, Szilveszter és Csöröke kalandjai, Hupikék törpikék, Tűzoltó mesék, Garfield és barátai
11.40 Apám lehetnél (amerikai romantikus vígjáték, 2007)
13.45 Vilmos herceg (amerikai filmdráma, 2002)
15.35 Én, Pán Péter (amerikai -angol filmdráma, 2004)
17.35 A seriff és az idegenek (olasz akció- vígjáték, 1980)
19.30 RTL Klub Híradó, Esti kiadás
20.05 Csak szex és más semmi (magyar vígjáték, 2005)
22.00 ValóVilág (élő) Valóságshow, Összefoglaló
23.10 John Q - Végzettség (amerikai thriller, 2002)
Sz.: Denzel Washington, James Woods, Anne Heche, Kimberly Elise
1.30 Totál szívás (amerikai krimisorozat)

TV2 TV 2

7.00 Tv2 matiné
414-es küldetés, Go, Diego! Go!, Chuggington, Ni Hao Kai-Lan, Dora, a felfedező
11.50 DragonLance krónikák (am. rajzf., 2008)
13.40 Manhattan kicsiben (am. vígj., 2005)
15.20 Időstoppolók (am. sci-fi kalandf., 2002)
17.00 Irány Eldorádó (am. rajzf.)
18.35 Szörnyek az Űrlények ellen: A mutáns tökök inváziója (am. anim. vígj.)
19.00 Félelem és Shrekketés (am. anim. f.)
19.30 Tények
20.00 ÖsszeEsküvők (valóságshow) A Védetség - A Szembesítés
21.00 Aktív - TV2 magazinja
21.30 Bajnokok Ligája (élő) Közben: Kenósorsolás
23.45 P.S. I Love You (am. vígj., 2007)
1.20 Tények Este
1.55 EZO.TV
2.00 Bajnokok Ligája
2.30 Mr. Jones - Jogában áll meghalni (am. rom. dráma, 1993)

HÍR TV

7.00 Paletta
7.30 Lapzártá (ism.)
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás
10.00 Garázs - Ahonnan az autózás indul!
10.30 Soroló
11.00 Híradó
Friss napi információk
11.30 Hírvilág
12.05 Sportré (ism.)
12.30 Retrográd (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama, Közvetlen ajánlat
14.05 Lapzártá
Vitaműsor újságírókkal
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Keresztmetszet (ism.)
15.30 Ikon (ism.)
16.00 Híradó
16.30 Globál (ism.)
17.05 Stopper (ism.)
17.30 Paletta
18.00 Híradó
- Friss információk
18.30 Zöld övezet
19.20 Panaszkönyv
20.00 Híradó
Friss napi információk
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzártá
Vitaműsor újságírókkal
23.00 Híradó
23.30 Riasztás - A rendkívüli események műsora
0.05 Rájátszás (ism.)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó
8.00 Románia, nap mint nap! (live)
10.10 Lee Sun: Vihar a palotában (koreai sor.)
11.25 Prim Plan (talk show)
12.20 TVR55
12.40 A palota legendái: A szelek királya (dél-koreai drámasorozat)
14.00 Hírek
14.45 Üzlet és pénzügyek
15.15 Teleshopping
15.30 Európai roma
16.00 Krónika Magyar nyelvű műsor
17.00 Hírek
17.30 Őszi keringő (orosz romantikus film, 2010)
18.25 A palota legendái: A szelek királya (dél-koreai drámasorozat)
19.45 Sport
20.00 Hírek
20.44 Grey anatómiája (amerikai sorozat)
21.30 UEFA Champions League Stúdió (live)
21.40 Viktoria Plzen-F.C. Barcelona labdarúgó mérkőzés (live)
0.45 Őszi keringő (orosz romantikus film, 2010) (ism.)
1.40 TVR 55 (ism.)

TVR 2

7.00 Teleshopping
8.00 Hannah Montana (am. sor.)
8.35 Familie Dr. Kleist (német sorozat)
9.35 Késhegyen (ism.)
10.20 Cinema Dreaming (ism.)
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Bazár
12.35 Biznisz óra
13.25 Egészségpszichológia
13.30 Jamie gasztroradalmi
14.00 Parlamenti pártok fóruma
14.35 Együtt Európában
15.30 Teleshopping
16.00 Familie Dr. Kleist (német sor.)
17.00 Vallomások
18.00 Hírek
18.30 Visszatérés Cutter Gap-be (amerikai filmdráma, 2000)
20.00 Adrenalin (ism.)
20.25 Biznisz óra
21.10 Késhegyen
22.20 Hírek
23.00 Túlélők a nagyvárosi dzsungelben
23.35 Őten a mennyországban (amerikai filmdráma, 2004), 2. rész
1.00 Ma a holnapról (ism.)
1.30 Autómánia (ism.)

PRO TV

6.00 Happy Hour (ism.) (ism.)
7.00 Pro Tv hírek
10.00 Mi történik doktor úr? (ism.)
10.45 Románia szeretlek! (ism.)
12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sor.)
13.00 Pro Tv hírek, sport
14.00 D.A.R.Y.L. (angol-amerikai sci-fi, 1985)
16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.15 Románia hangja - szórakoztató műsor
22.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
23.00 A rejtély (amerikai-kan. thrillersor.)
0.00 Apropos TV (szórakoztató műsor) (ism.)
1.00 Explore Midnight (ism.)
1.30 Pro Tv hírek, sport (ism.)
3.00 A rejtély (amerikai-kan. thrillersor.) (ism.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
8.00 Reggeli matiné - műsora (live)
10.00 Sajtószemle Mircea Badea-val
10.50 Menyasszony a fiamnak - reality show
11.30 Mutassalak be a szüleimnek - szórakoztató műsor
13.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
14.00 Menyasszony a fiamnak - reality show
16.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghe műsora
19.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
20.15 Csillagháló - szórakoztató műsor
22.00 Nárcisz: Törvénytelen szerelmek (sorozat)
23.15 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
23.50 Egy bűnös show - Dan Capatos műsora
1.05 Delta Force: Terror az óceánon (amerikai akcióthriller, 1998)
3.00 Híradó, Sport (ism.)

PRIMA TV

7.00 Titkos szerelmek (ism.)
8.00 Családban (román sor.)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozása (indiai sor.)
10.30 NCIS (amerikai krimisor.)
11.30 Fintescu hidja
12.30 Teleshopping
13.00 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sorozat)
15.00 Családban (román sorozat)
16.00 A cseresznye a tortán
17.00 Lököttek (román vígjáték sorozat)
18.00 Hírek
19.00 Sport
19.30 Titkos szerelmek (telenovella)
20.30 Kínai Odüsszeia 2002 (hongkongi romantikus vígjáték, 2002)
22.15 Lököttek (vígjáték sor.)
23.15
23.45 NCIS (amerikai krimisorozat)
1.00 Fintescu hidja (ism.)
2.00 Hírek (ism.)
3.00 Kínai Odüsszeia 2002 (hongkongi romantikus vígjáték, 2002) (ism.)

DISCOVERY

7.00 Hogyan készült?
8.00 Autókereskedők
9.00 Hogyan csinálják?
10.00 A Kopernikusz katasztrófa
11.00 Aki nem hagyta magát
13.00 iGenius: Hogyan változtatta meg Steve Jobs a világot?
14.00 Autókereskedők - Porsche 928
15.00 Autókereskedők úton (szórakoztató sor.)
- Citroen
17.00 A Kosciuszko katasztrófa (dokumentumf.)
18.00 iGenius: Hogyan változtatta meg Steve Jobs a világot?
19.00 A túlélés törvényei
- Montana
20.00 Állítólag... - Ebmítoszok
21.00 Hogyan készült?
22.00 iGenius: Hogyan változtatta meg Steve Jobs a világot?
23.00 Kíváncsiság - Élhetünk örökké?
0.00 Édesvízi szörnyek - Törzi trükkök
1.00 Autókereskedők - TVR S2
2.00 A túlélés törvényei
3.00 Állítólag...

VIASAT 3

10.10 KicsiKEM - Sir Austin Powers 2. (amerikai vígjáték)
12.00 Topmodell lesznek!
12.55 Feleségcsere
13.55 Benny és Joon (am. romantikus vígjáték)
15.50 Nyomtalanul (sorozat)
16.45 Holt költők társasága (am. filmdráma)
19.20 Jóbarátok (sorozat)
20.15 Két pasi (ism.)
20.45 Amerikába jöttem (am. vígjáték, 1988)
23.10 Négy Esküvő 2.
0.10 Esküdt ellenségek (am. krimisorozat)

SPORT.RO

10.00 Pontos sportidő
12.00 Sport.ro Hírek
13.00 Sport.ro Hírek
13.10 Pontos sportidő
14.00 Sport.ro Hírek
15.00 Sport.ro Hírek
16.00 Sport.ro Hírek
16.30 Pontos sportidő (live)
18.00 Sport.ro Hírek
19.00 Információk (live)
20.00 Pontos sportidő
20.05 Információk (live)
21.00 Sport.ro Hírek
22.00 1000 halálos történet
23.00 Sport.ro Hírek
23.10 Wrestling RAW

ACASĂ

8.15 A csábítás földjén (sorozat)
9.45 Együtt mindörökké (sorozat)
12.45 A kötelék (sorozat)
14.15 Clase 406 (sorozat)
15.30 Amor real (sorozat)
16.30 Igaz történetek
17.30 Lola (sorozat)
18.30 A lángoló ég alatt (sorozat)
19.30 A csábítás földjén (sorozat)
20.30 A szerelem győzelme (sorozat)
22.00 Éjszakai történetek
22.30 Perro amor (sorozat)
23.30 Szerelmekönnyek (román sorozat)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 A Vándorló palota (japán animációs film)
13.25 Sárkányszív (am. akciófilm, 1996)
15.25 Az ördög jobb és bal keze 1-2. (olasz akció-vígjáték, 1970)
20.00 Dumb és Dumber - Diibogók (amerikai vígjáték, 1994)
22.00 Döntő játszma (amerikai-kanadai akciófilm, 2006)
23.50 Az utolsó emberig (amerikai akciófilm, 1996)
1.45 (amerikai akciófilm, 1990)

KANAL D

7.30 Családi történet (török sorozat)
10.00 Kedves barátom 12.30 Kanal-D Hírek
13.15 Légy az enyém
15.00 Teleshopping
15.15 A szív úrnője (török sorozat)
16.45 Célpontban
18.45 A nap híre
19.00 Kanal-D Hírek
20.00 A szívnek parancsoni nem lehet (török sorozat)
22.00 A szülők pénzén
23.30 Kanal-D Hírek
0.30 Dutyimadár szabadlában (angol-kanadai-amerikai vígjáték)

ETV

9.30 Neve és hivatása...
10.00 Élő vízeink
10.30 Néptánc
16.00 Híradó
16.15 Piacér ism.
16.35 Kárpát Expressz
17.00 Múlt, forma és lélek
17.30 Híradó
17.40 Zoltán Kávéház
Egészséges percek
18.00 Az öröklét nyomában
18.30 Híradó
19.00 Metszet ism.
19.30 Híradó
20.00 Erdélyi Kávéház
20.30 Retropolisz
21.00 Metszet
21.30 Híradó
22.00 Ájtáró
22.30 Híradó

Behívatták Hănescuékát

Újabb menet következik a Román Teniszszövetség és a Davis-kupa-csapat között

Tenisz

V. Ny. R.

▶ A Román Teniszszövetség (FRT) beszélgetni akar a Davis-kupa-csapat tagjaival, ám a pénteki közlemény alapján nem Andrei Pavel visszahívása, hanem „a teljesítmény javítása és a felkészülési stratégia kidolgozása” lesz a téma. Csakhogy Victor Hănescu és társai, mint ismert, csütörtökön bejelentették: csupán akkor hajlandóak a jövőben is szerepelni a Davis-kupa-mecsceken, ha továbbra is Pavel lesz a kapitányuk. A trikólórok irányítóját ugyanis a FRT vezérkara, Ruxandra Dragomir elnökkel az élen leváltotta, mondván: a csapat egykori legendás játékosa nem szentel elég időt a teniszszőlők felkészítésének, nem kommunikál eleget a sportági szervezet illetékeseivel, és persze felrótta neki a csehek ellen elszenvedett kudarcot. Olyan kapitányt akarnak a helyére, amelyik „tíz napnál többet tölt Romániában”.

A Pavelt pártolók szerint azonban a döntés Dragomir személyes bosszúja, amiért a csapat egykori emblematikus játékosa a riválist támogatta

Kvitova lett a bajnokok bajnoka

A cseh Petra Kvitova nyerte meg a teniszszőlők Isztambulban megrendezett Bajnokok Tornáját, miután a tegnapi este döntőben 7-5, 4-6, 6-3-ra legyőzte a fehér-orosz Viktorija Azarenkát. A világranglista harmadik helyezettejének ez pályafutása második legnagyobb sikere, korábban Wimbledonban sikerült győznie. A török-

országi siker nem pusztán világbajnoki címmel ér fel, de Kvitova ezzel a világranglistán is előrébb lép egy helyett. A női világranglista legjobb nyolc helyezettjét felvonultató torna elődöntőjében Kvitova az ausztrál Samantha Stosurt búcsúztatta, míg Azarenka az orosz Vera Zvonarevát ütötte ki a döntőbe jutáshoz.

a legutóbbi elnökválasztáson. Ezen a véleményen van-

nak a Davis-kupa-csapat teniszesei is, Hănescu ugyanis

úgy érzi, Pavel mindvégig sokat segített nekik a felkészü-

lésben, egyáltalán nem hanyagolta el kapitányi feladatait. A szövetség ezzel szemben nem kérte ki a véleményüket a döntés meghozatala előtt, így annak visszavonása mellett kardoskodnak. Azt még nem tudni, hogy a FRT vezetősége enged-e a bojkottnak, a pénteki közleményben ugyanis még arra kéri a hazai edzőket, hogy november 15-ig javasoljanak új kapitányt.

Gabriel Trifu szerint igazságtalanul róják fel nekik amiért kikaptak a Világcsoporthoz tartozó csapatoktól, hiszen a csehek között ott volt a világ nyolcadik, illetve 25. legjobbja. „Ez olyan, mintha azt hánytorgatná fel a román kosárlabda-válogatottnak, hogy nem tudta legyőzni az Egyesült Államok legjobbját” – magyarázza az edző. Szerinte Dragomir mindenképp el akar távolítani, aki szembe mer szállni vele. „Tiriácot és Năstăsescu már elmararta a szövetségtől. A választások előtt az mondta, hogy megváltoztatja a hazai teniszéletet, segíti majd a gyerekeket. Csakhogy amióta elnök lett, a szövetség bevétele ötven százalékkal csökkent” – nyilatkozta Trifu, aki állítja, ők akartak segíteni, de Dragomirék nem hagyták. ◀

Röviden

Sorsoltak a röplabdázóknál

Oroszország, Spanyolország, Szlovákia, Belgium és Ausztria legjobbjaival sorsolták össze Románia női röplabda-válogatottját az olimpiai előselejtező első csoportjában. A mérkőzéseket november 8. és 13. között rendezik Oroszországban. A magyarok Azerbajdzsánban játszanak majd a házigazdák, a bolgárok, az ukránok és a dánok ellen.

Kórházban a magyar legendák

Két legendás magyar labdarúgót, Albert Flóriánt és Grosics Gyulát kórházba kellett szállítani. Albert, a Ferencváros egykori 75-szörös válogatott klasszisa, az egyetlen magyar aranylabdás focista sikeres koszorúér-műtéten esett át, míg Grosics, az Aranycsapat legendás kapusa mellkas-zúzódás és kisebb lábtörés miatt szorult orvosi ellátásra. A 86-szoros válogatott hálóőr, „köszöni, jól van”, sajtóhírek szerint egy mozgólépcsőn esett el. Azt egyelőre nem lehet tudni, hogy a „Fekete Párduc” mikor hagyhatja el a kórházat, ám a klinika közlése szerint műtétre nem lesz szüksége.

A torinói Zebráké lett a három pont Milánóban

Labdarúgás

Híresszefoglaló

▶ A Juventus nyerte az olasz élvonalbeli labdarúgó-bajnokság örökrangadóját szombaton este Milánóban: a torinói Zebrák 2-1-re verték az Internazionalét, így megőrizték vezető helyüket a tabellán. A **Seria A** tizedik fordulójának másik derbijét Rómában játszották, ahol a helyi AS nem bírt a vendég AC Milánnal, 3-2-re kikapott. A hétvégi többi eredmény: Catania-Nápoly 2-1, Siena-Chievo 4-1, Bologna-Atalanta 3-1, Fiorentina-Genova 1-0, Lecce-Novara 1-1, Parma-Cesena 2-0, Udinese-Palermo 1-0. A Cagliari-Lazio-meccs lapzártánk után kezdődött.

Angliában is rangadó volt hétvégén, mégpedig a Chelsea otthonában. A gólzáporos találkozót viszont a vendég Arsenal nyerte 5-3-ra, van Persie mesterhármásának (36. perc, 85. p., 92. p.), valamint André Santo (49. p.) és Walcott (56. p.) egy-egy góljának köszönhetően. A házigazdától Lampard (14. p.), Terry (45. p.) és Mata (80. p.) volt eredményes. Érdeklőség, hogy az Agyúsoknak épp ez volt az első idegenbeli sikere az idei szezonban. A tabella élén különben még mindig a két

manchesteri alakulat, a City (28 pont) és a United (23) áll, előbbi a vendég Wolverhamptonot verte 3-1-re, míg utóbbi az Everton otthonában nyert 1-0-ra. A **Premier League** 10. fordulójának többi eredménye: Norwich-Blackburn 3-3, Sunderland-Aston Villa 2-2, Swansea-Bolton 3-1, Wigan-Fulham 0-2, WBA-Liverpool 0-2. A tegnapi Tottenham-QPR-meccs lapzártánk után fejeződött be, míg ma Stoke-Newcastle-találkozót rendeznek.

Ismét büntetett a Barcelona FC Spanyolországban, s a szezon elején még gyengélkedő szeptempart 5-0-ra verte a vendég Mallorcát. A Real Madrid is három ponttal zárta a 11. fordulót, 1-0 arányú győzelemmel távozott a Real Sociedad stadionjából. A **Primera División** többi, hétvégi eredménye: Valencia-Getafe 3-1, Villarreal-Rayó Vallecano 1-0, Sporting Gijón-Athletic Bilbao 2-1. Az Osasuna-Levante, Racing Santander-Real Betis, Atletico Madrid-Zaragoza és Malaga-Espanyol-találkozók lapzártánk után értek véget, míg a Sevilla-Granada-mecset ma este játszódik.

A Bayern München őrzi vezető helyét a német **Bundesliga** összesítettjében, a

Nürnberg ellen aratott 4-0-s hétvégi sikere révén még mindig négy pont az élőnye a jelenleg második Schalke előtt. Pedig a Schalke sem botlott a 11. fordulóban, 3-1-re verte a vendég Hoffenheimot. A többi eredmény: Freiburg-Bayer Leverkusen 0-1, Mönchengladbach-Hannover 2-1, Stuttgart-Dortmund 1-1, Wolfsburg-Herttha 2-3, Mainz-Werder 1-3, Köln-Augsburg 3-0.

Érvényesült a papírforma Franciaországban, a listavezető PSG és az őt üldöző Montpellier, valamint a Lyon is három ponttal zárta a hétvégi 12. fordulót. A **Ligue 1.** szombati eredménye: Ajaccio-Bordeaux 0-2, Brest-Lorient 3-1, Dijon-Marseille 2-3, Evian-Auxerre 3-1, Montpellier-Nancy 2-0, PSG-Caen 4-2, Lyon-St. Étienne 2-0. A tegnapi mérkőzések lapzártánk után fejeződtek be.

A magyar élvonalbeli labdarúgó-bajnokság élmezőnyéből a Győr csapata botlott a hétvégi 14. fordulóban: a Pécs otthonában maradt alul 3-1-re. A többi eredmény: DVTK-Haladás 1-0, Pápa-Videoton 2-3, Kaposvár-Vasas 0-0, Paks-ZTE 4-2, Újpest-Kecskemét 3-1, Debrecen-Honvéd 1-1. A Siófok-Ferencváros-találkozó lapzártánk után fejeződött be. ◀

Két góllal nyertek a csíkiak

Jégkorong

ÚMSZ

▶ Moldován Ervin duplájával 2-0-ra nyert a Csíkszeredai SC jégkorongcsapata a Ferencváros ellen, a MOL-liga alapszakaszának pénteki játéknapján. A pest-erzsébeti csarnokban rendezett találkozó már az első két harmadban eldőlt, az utolsó játékrészben egyik fél sem

tudta beütni a korongot a hálóba. A játéknap másik két találkozója sem okozott meglepetést, hiszen a Dunaujvárosi Acélbikák sima 7-4 arányú győzelmet arattak az Újpest otthonában, míg a miskolciak a székesfehérvári vendégeiket múlták felül 4-1-re. A tegnapi Steaua-Brassó-meccs lapzártánk után fejeződött be. A csíkiak ma Miskolcon lépnek pályára, majd

holnap este a dunaujvárosi jégcsarnokban szerepelnek. A Steaua holnap 17.30 órától Brassóban vendégeskedik, s a mérkőzést a **DigiSport** is közvetíti. A tabella élén különben a miskolciak állnak 34 ponttal, de eddig három meccsel többet játszottak le, mint a 32 ponttal jelenleg második Sportclub. A harmadik helyen a Dunaujvárosi tanyázik, ám neki is vannak elmaradt összecsapásai. ◀

Pályaavató Vettel-sikerrel

Forma-1

ÚMSZ

▶ Noha világbajnoki címvédését már korábban bebiztosította, Sebastian Vettel a hétvégi Indiai Nagydíjat sem vette félvállról. A Red Bull 24 éves német pilótája mindvégig az élen autózva, rajt-cél győzelemmel abszolút a viadalt, s ezzel idei 11. futamgyőzelmét aratta a Forma-1-es világbajnokságban. A fiatal versenyző ráadásul a legjobb köridőt is a magáénak tudhatja, s ezzel megszerezte pályafutása első, úgynevezett Grand Chelemjét. A száguldó cirkusz történetében erre korábban csak huszonegy pilóta volt képes, közülük most csak ketten voltak a pályán: Michael Schumacher és Fernando Alonso.

Az autósportban most debütált Buddh-pályán megemlékezés előzte meg a tegnapi futamot: az elmúlt két hétben tragikus balesetben elhunyt Dan Wheldon és Marco Simoncelli emléke előtt tisztelegtek. Majd elrajtolt a mezőny, de a vártakkal ellentétben nem hozott nagy izgalmakat a verseny. Bár a pilóták többsége dicsőően nyilatkozott az új pályáról, Felipe Massa a kerékvetőre panaszkodott. A Ferrari braziljának nem is sikerült jól a hétvége, előbb boksztutca-át-hajtásos büntetést kapott, amiért összeütközött Lewis Hamiltonnal, majd akárcsak az időmérő edzésen, most is kitörte az egyik első kerekét, s feladni kényszerült az Indiai Nagydíjat.

Vettelt senki sem tudta megszorogatni, a McLaren brit pilótája, Jenson Button

ismét a második helyen végzett, míg a Ferrari spanyolja, Fernando Alonso a harmadik lett. Mögöttük sorrendben az ausztrál Mark Webber (Red Bull), a hétszeres világbajnok német Michael Schumacher (Mercedes), a német Nico Rosberg (Mercedes), a brit Lewis Hamilton (McLaren), a spanyol Jaime Alguersuari (Toro Rosso), a német Adrian Sutil (Force India) és a mexikói Sergio Pérez (Sauber) ért célba a legjobb tíz között.

A pilóták világbajnoki pontversenyében Vettel behozhatatlan előnnyel áll az élen (274 pont), míg a második helyért Button (240 pont) és Alonso (227 pont) verseng. A konstruktőrök vb-címe már szintén eldőlt: a Red Bull 595 ponttal áll az élen a McLaren (442) és a Ferrari (325) előtt. ◀

Megosztottak a pontokon

Gól nélküli döntetlennel búcsúzott Kolozsvártól a bukaresti Dinamo

Labdarúgás

ÚMSZ

► Majd húszezer szurkoló bízta a Kolozsvári Universitatea futballcsapatát a vadonatúj Kolozsvár Arénában, a Dinamo elleni bajnoki mérkőzésen, de a 12. fordulón rendezett találkozó végül gól nélküli döntetlennel zárult. Pedig határozottan kezdtek a hazaiak, Cojocnean rá is ijesztett a listavezető bukarestiekre. A kapusnak előbb a lécs alá kellett kivarázsolnia a labdát, majd blokkolnia kellett a hazaiak futballistáját, hogy az nehogy betaláljon. De utána érkezett Laurențiu Rus, aki előbb Grecut, majd az Universitatea másik balhátvédjét, a csereként beállt Mendyt „ütötte ki”. Noha a Dinamo futballistája nem szándékosan okozott sérülést két ellenfelének, a hazaiak ezután már nem tudtak a kellő lendülettel játszani, s a találkozó második felében már a fővárosiak irányították a meccset. Marius Niculae és társai viszont így sem tudtak utat törni maguknak a Szamos-parti háléhoz, maradt tehát a döntetlen, amelyikkel csak a házigazdák lehetnek elégedettek. Florian Walter, a kolozsváriak finanszírozója, úgy gondolja, alig egy évvel az élvonalba jutás után még nem harcolhatnak a bajnoki címért, s miután mindkét balhátvédüket elveszítették, nehezen tudtak visszazökkenni a játékba. Mendy és Grecu amúgy jól vannak, Rus pedig elnézést kért, amiért kórházba küldte őket. „Ilyen a labdarúgás, előfordul néha. De nem számítottam arra, hogy épp én kerülök ilyen helyzetbe. Tényleg nagyon sajná-

lom, de nem volt szándékos” – nyilatkozta a meccs után.

A dinamósok amúgy a játékvezetőt, Alexandru Deaconut okolják a vereségért, szerintük az tönkretette a meccset, többször is az „egyetemisták” javára fújta.

A 12. forduló többi eredménye: Galaci Oțelul–Medgyesi Gaz Metan 1-0, Piatra Neamț-i Ceahlăul–Nagyszebeni Voința 2-1, Sportul Studențesc–Tg. Jiu-i Pandurii 0-0. A Vaslui–Marosvásárhely, Rapid–Ploiești-i Astra, valamint a Ploiești-i Petrolul–Steaua-mérkőzések lapzártánk után fejeződtek be, míg ma Chiajna–Mioveni- és Brassó–Kolozsvári CFR-meccs lesz.

Ma amúgy tovább folytatódik

A Temesvár kiütötte a Steauát

Utolsóként a második ligába száműzött Temesvári FC, valamint a Rapid élvonalbeli labdarúgócsapata jutott tovább a Román Kupa nyolcaddöntőjéből. A Béga-partiak ráadásul épp a Liga-1-ben szereplő Steauát ejtették ki 2-0-s győzelemmel, míg a vasutasok a második ligás Otopeni-t iskolázták le 5-0-ra. A legjobb nyolc között tehát a Medgyesi Gaz Metan, a Galaci Oțelul, a Tg. Jiu-i Pandurii, a Dinamo, a Vaslui FC, a Ploiești-i Petrolul, valamint a Rapid és a Temesvári FC mérkőzik majd meg.

a Craiovai Universitatea ideiglenes kizárásának ügye az Országos Korrupcióellenes Igazgatóság (DNA), s ezúttal Mircea Sandut várják a bukaresti székhelyükre. A Román Labdarúgószövetség (FRF) elnökét eredetileg péntekre hívták be, ám az végül mára halasztotta a látoga-

tást. Az viszont már biztos, hogy vele is közlik: hivatali visszaélések miatt indítottak ellene bűnvádi eljárást, akárcsak Dumitru Dragomir, a Román Profiliga elnöke, valamint a végrehajtó bizottság azon tagjai ellen akik megszavazták a Craiova kizárását. ◀

A házigazda kolozsváriak a döntetlennel is elégedettek voltak a Dinamo elleni találkozó után

Fotó: Mediafax

Újabb kudarc az NBA-krízisben

Kosárlabda

Híresszefoglaló

► Ismét kudarcba fulladtak az észak-amerikai profi kosárlabda-bajnokságban szereplő klubok és a játékos-szakszervezet közötti tárgyalások, így novemberben egyáltalán nem rendeztek alapszakaszcseccset az NBA-ben. A felek bérvitája miatt korábban az előidényes meccsek maradtak el, aztán az eredetileg elsejére tervezett bajnoki nyitány tolóddott, majd a november első két hetére tervezett mérkőzéseket annulálták, s ehhez jön a mostani újabb kéthetes programtörés. Pedig a hét elején már Barack Obama, az Egyesült Államok elnöke is meg egyezésre bízta a feleket. Az alkudozás központi vitatémája a játékosok által elfogadhatatlannak tartott fizetési plafon, valamint az éves bevételek elosztása. A klubok 50 százalékot követelnek, a szakszervezet nem akarja 52 alá engedni. Legutóbb az 1998-99-es idényben volt bérvita a felek között, akkor olyannyira elhúzódtak a tárgyalások, hogy az alapszakaszban a tervezett, csapatonkénti 82 mérkőzés helyett csak 50-et játszottak le. ◀

Jegyet váltottak Eindhovenbe

Vízilabda

V. Ny. R.

► Románia felnőtt férfi vízilabda-válogatottja megerősítés nélkül, 18-6-ra nyert hétvégén, Grúzia legjobbjai ellen a 2012-es hollandiai Európa-bajnokság selejtezőjében és ezzel a sikerrel kiharcolta a tornán való részvételt. A Nagyváradon rendezett találkozó nem okozott meglepetést, a Tbiliszi-ben jegyzett 11-5 arányú vendégsiker után itthon is a trikolórok irányí-

tották a játékot. A vendégek csak a első percekben okoztak meglepetést, amikor hirtelen megszerzték a vezetést, de Kovács István szövetségi kapitány legénysége azonnal büntetett: Diaconu, Cosmin Radu és Ramiro Georgescu kezdték meg a gólgólyártást, majd a második negyedben alaposan megúszták a hazaiak, nem kevesebb, mint hatszor találtak be a grúz kapuba. A romániaiak támadójátéka a térfélcserét követően is eredményes volt, mindkét negyedben négyszer rezgették meg a

hálót. Az eindhoveni Eb-csoportok sorsolását november 11-én tartják. A házigazda hollandok alanyi jogon résztvevők, de a 2012-es kontinensviadal legjobb öt helyezettje, azaz a horvátok, az olaszok, a szerbek, a magyarországiak és a montenegróiak is selejtező nélkül, automatikus szereplői lesznek a tornának. A hollandiai Eb különös fontosságú a trikolórok számára, hiszen az első kilenc hely valamelyikén kell végezniük ahhoz, hogy harcba szállhassanak az olimpiai kvalifikációért. ◀

Itthon maradt a Kárpát-trófea

Kézilabda

ÚMSZ

► Itthon tartotta a Kárpát-trófeát Románia első számú férfi kézilabda-válogatottja a hétvégén. Az immár hagyományos nemzetközi tornán ezúttal Ukrajna és Jordánia legjobbjai voltak a vendégek, míg negyedik csapatként a trikolórok tartalékos alakulata lépett pályára. A torna győztes A válogatott hibátlanul zárt: előbb 42-34-re verte a jordá-

niaiakat, majd a fiókcsapatot múlta felül 38-27-re, míg tegnap az ukránok ellen nyert 28-23-ra.

A Kárpát-trófea gyakorlatilag a 2013-as világbajnoki-selejtezőkre való felkészülés részét képezte, hiszen holnap már tétmérkőzés lesz: Luxemburgban debütálnak a 7. csoportban. A meccs visszavágóját november 5-én játsszák, Buzăuban.

A női kézilabdázók a Bajnokok Ligájában küzdöttek, ám ez most nem hozott újabb sikert a Râmnicu Vâlcea-i Oltchimnak.

Radu Voina tanítványai idei első vereségüket szenvedték el a D-csoportban, 34-30-ra kikaptak tegnap Oroszországban, a Volgográdi Dinamótól, így továbbjutásuk még várat magára. Noha a váratlan kudarc ellenére még mindig a csoport élén állnak, csak jobb gólkülönbségük révén előzik meg a szintén hat pontnál tartó Itxako Navarrát. A Volgográd 4 ponttal a harmadik helyen áll, míg az eddig nyeretlen Buxtehuder pont nélkül áll az utolsó helyen. ◀

Röviden

Futballgála volt Iași-ban

Igazi csemegét jelentett a futballrajongóknak a pénteki Világbajnokok Estéje Iași-ban, újrajátszották ugyanis az 1983-as Románia–Olaszország Eb-selejtezőt, amelyet annak idején Bölöni góljával nyertek meg a trikolórok. Ezúttal 3-3-as döntetlennel végződött a meccs, a házigazdától Nicolae Ungureanu, Costel Orac és Daniel Zafiriu szerzett gólt, míg a vendégek keretéből Alberigo Chicco Evani duplázott és Franco Baresi volt eredményes. Az „öregfiúk” meccsére Sven Goran Eriksson is az országba érkezett, a legendás svéd tréner pedig dicsőre nyilatkozott a hazai labdarúgásról: „Románia mindig is tehetséges labdarúgókat nevelt ki. Emlékszem, amikor évekkal ezelőtt a Benfica edzője voltam, és a Craiovai Universitatea ellen játszottunk UEFA-kupa-elődöntőt. Nehéz meccsek voltak, csak idegenben lőtt gólunknak köszönhetjük a továbbjutást.”

Ismét kikapott a Red Wings

Sorozatban negyedik meccsét bukta el a Detroit Red Wings jégkorongcsapata az NHL legutóbbi játéknapján. A sokáig veretlen michigani alakulat ezúttal a Minnesota Wild otthonában maradt alul 1-0-ra. Megbotlott viszont a keleti főcsoportot vezető Pittsburgh Penguins is, s 4-3 arányban maradt alul a Toronto Maple Leafs vendégeként.

A St. Louis lett az MLB bajnoka

A vendéglátó St. Louis Cardinals 6-2-re nyert a Texas Rangers ellen, s ezzel összesítésben 4-3-ra diadalmaskodott az észak-amerikai profi baseball-liga (MLB) döntőjében. A hazai gárda 0-2-ről fordította meg a mérkőzés állását, a párharcot lezáró mérkőzésen. A Cardinals szakvezetője, a 67 éves Tony La Russa harmadszor vezette az első helyig aktuális csapatát, a Cardinals – amely legutóbb 2006-ban nyert – történetének 11. bajnoki címét szerezte meg.

Optimista a MOB-főtitkára

A pekinginél jobb londoni olimpiai szereplésben reménykedik Molnár Zoltán, a Magyar Olimpiai Bizottság (MOB) főtitkára. Bár a magyar esélyeket meghatározó módon befolyásolják a kvalifikációs eredmények, a MOB szeretné, ha a magyar versenyzők 20-22 sportágban indulnának a jövő évi olimpián, és Magyarország az első húszba kerülne a nemzetek rangsorában. Utalt rá, hogy 2012-ben Londonban várhatóan 204 ország 10 és fél ezer sportolója küzd 26 sportág 302 aranyérméért, szemben az előző londoni olimpiával, ahol – 1948-ban – még csak 4104 versenyző indult. A főtitkár úgy véli, mivel a kvótákért nagy a verseny, és minden nemzet hatalmas energiákat mozgósít, csillagászati összegeket költ az olimpiai felkészülésre, „ma már azt is meg kell süvegelni”, aki egyáltalán kijut a játékokra. „A B szint is komoly teljesítmény. Az olimpiai részvétel önmagában fényes sportolói karriernek számít” – jegyezte meg.

Éremeső Szkopjében

A magyar válogatott öt világbajnoki címet gyűjtött be a Szkopjében megrendezett kick-box világbajnokságon. A győzelmen túl két ezüstéremmel és kilenc bronzéremmel térhet haza a csapat, melynek kiemelkedő alakja, Dancsó Zoltán hatodik alkalommal lett világbajnok light-contactban. A 84 kilogrammos Dancsó mellett ugyancsak a light-contactosok között Andó László (74 kg) és Wágner Vivien (60 kg), a veterán light-contact kategóriában Koszógovits Mihály (84 kg), valamint a kick-lightos mezőnyben Miskolczi Anett (65 kg) lett első.